

पुर्खा दयक तकगु सम्पति, मीगु कला व संस्कृति

पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

स्वप नपायु जनप्रतिनिधितरगु नेदा फुगु ज्याभक्त

नेपाल संवत् १९३९ बछलागा/२०७६ जेठ १५ / 2019 May/ ल्या:१४, दौ:१

; Dkfb slo

प्रधानमन्त्री ओलीया संविधान विपरीत बोली

प्रधानमन्त्री केपी ओली २०७६ जेठ ७ गते धादिङ्गया अप्टिकल फाइबर लायुगु ज्याभक्त: उलेज्या यायुगु भ्क्वलय् प्रदेश व स्थानीय तहत फुक्क संघया कचा (इकाइ) दक न्वचु बियो दिल। वय्कं प्रदेश व स्थानीय तहत संघया तखतय् (मातहत) च्वनेम:गु वा उजंखय् (निर्देशने) न्ह्याय्म:गु मतिखाँ कड दिल। थ्व भ्या भाति हे मिलेमजगु जक मखु संविधान व संघीयताया भावनाया अख: नं ख:। खयां प्रधानमन्त्री ओलि संसदे नीति व (ज्याभक्त) कार्यक्रमयाबारे सांसदपिन्ता लिस: बियगु भ्क्वलयन् प्रदेशत नेपाल सरकारया तजबिज (मातहत) या कचा (इकाइ) ख: धाय् काथं हे कड द्युगु ख:। अले थ:ता संघीयताया विषयले तस्कं स्पूम्हा छुड जूइपुं न्हपा यायुपुं माओवादीत प्रधानमन्त्री अजगु न्वचु (अभिव्यक्ति) बिया नं म्हुतुइ धौ फिड च्वना।

संविधानं थी थी अनुसूचिखय् संघ, प्रदेश व स्थानीय तहया अधिकार थथे दैजक बांलाक ब्वथयो च्वयो क्यड तगु द:। उगु अधिकारत थ:थ:गु लागाय् छयलेता फुक्क स्वतन्त्र ख:। स्वायत्त ख:। उगु अधिकार छयलेगु भ्क्वलय् सुं सुयागु तजबिजे (मातहत) च्वनेम्वगु ख:। अले साभा अधिकार सूचीखय् द:गुली ध:सा संघ, प्रदेश व स्थानीय तह दश्वी अन्तरसम्बन्ध कायम याय्म:। गुलिं स्थानीय तहतय्सं संविधानया मति काथं शिक्षा ऐन, सहकारी ऐनलगायतया थी थी ऐनत दय्क अधिकार छ्यल अभ्यास नं याय् धुकल। थजगु ज्या केन्द्रे च्वड हैकम चले याइपुं एकात्मक सोच द:पुं नेता तय्ता तस्कं मयो। अपुं न्हपा याय्थें हे एकात्मक शासन व्यवस्थाय्थें केन्द्रया अधिने प्रदेश व स्थानीय तहता तय्गु मतिं हज्याड च्वंगु खाने द:।

कर्मचारी समायोजनया नामे केन्द्रं प्रदेश व स्थानीय तहखय् कर्मचारी छ्वयो ह्यगु, मावि तहतकया फुक्क शिक्षाया अधिकार स्थानीय तहता बिय धुडानिं नं शिक्षा, विज्ञान व प्रविधि मन्त्रालयं खालि थासय् मास्टरत छ्वयो करार शिक्षक नियुक्तियाय्ता ७७ गू जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइया नामे पौच्वयो पत्राचार याय्गु ज्या यात। स्थानीय तहखय् छ्वयो ह्य धुंगु पुरातत्व विभाग, दरबार हेरचाह कार्यालयया बजेट हकनं केन्द्रे हे लिता काय्गु क्वपुलांगु मतिया ज्याखं, पुलांगु मानसिकतां हे ज्या सानेगु कुत: याड च्वंगु बांलाक सिय् द:।

सरकारी पदे च्वड संविधानया अख: नुवाय्गु अधिकार सुयातां मरु। सुयागु न्वचुखं संविधाने च्वयो तय् धुंगु अधिकार हकनं लिता काय्पुं फैमखु। प्रधानमन्त्री थजगु जिम्मेवार पदे च्वड भाला कुबियो च्वम्हा सिनं गैरजिम्मेवारी अभिव्यक्ति, क्वहय्गु (अभिव्यक्ति) न्वचु बियो छम्हा ख्याली गुलु (हास्यपात्र) जक जुयगु स्वयो न्वचु (अभिव्यक्ति) ल्हवड भिंक नुवासा तस्कं बुद्धिमानी जुइ। थुकिं देश व जनताया भिं जुइ। संघीयताया बांलागु स्वं ह्वइ।

जिगु लुमन्ती ल्यड च्वंगु छुं छुं अस्पतालत

✦ नारायणमान बिजुक्छें (रोहिता)

अस्पतालया लुमन्ति गुळले लुममानिगु घटनाकाथं मनय ल्यहें ब्यो च्वनि । मनय प्यपुड च्वनि । अथे हे जिगु (नारायणमान बिजुक्छेंया) मनय ल्यहें ब्यो च्वंगु छुं छुं अस्पतालया लुमन्तिस थव संस्मरण च्वयागु जुल ।

जिगु दकले न्हःपांया अस्पतालया लुमन्ति ख्वपया भक्तपुर अस्पताल खः । दकले न्हःपां जिगु पुलिखय घः लाड अस्पताले यंकबले आना छम्हा बंगाली डाक्टरं जिता स्वगु खः । टोपली पुयो तःम्हा वय्क डाक्टर नपां कुलदास नांया कम्पाउण्डर व डबल धाय्म्हा कम्पाउण्डरत दः । येंया ताहाचलया आधार ब्वनेकुथि (विद्यालय) छगू तगिंख्य ब्वडाबले जि स्वयो तःह्रिपुं पासा नपां म्हेत साडा बले वयागु वाँखं जिगु पुलिखय पाल । वाँपुहे तुत । हेडसर भायो पासाया मनचाय् धवाड जिगु पुलिखं लिकाकल ।

उगु इलय् (ख्वप) भक्तपुर अस्पताले नेम्हा पेम्हा मनूत जक द्रहें प्यहें जगू खाने दै । अले २०१३/१४ साल पाखे अस्पतालया बेडे मनूत जाय्क दःगु खाडा । उब्ले आना ब्वनामि (विद्यार्थी) पिनिगु लागिंजक बिस्कं कोथा (कक्ष) मरु । जि अस्पताले भर्ना जुया । पुलांगु मार्येकें (दाल) त्वाथय सुतुमतु सुडगु जा, स्यंगु आलु प्याज तरकारी बिरामी तय्ता नकिगु । जिं म्हासियाम्हा छम्हा कर्मचारीकय न्यडाबले ऐन नियमेयां बिरामी तय्ता बांलागु नसा (जा) नके मःगु नपां सुथाय् दुरु व पाउरोटी नकेमःगु खाँ च्वयो तःगु द धक कड दिल । नांजकगु छ्वालुगु दुरु चिनी तयो चाकुक् बिडगु पाउरोटीयां

नांजक खः स्वयं नय खानीगु मखु । च्यान्ह (छवः) या छक ला नकेमःगु । वनं गुळले हे बिडगु मखु ।

अस्पताले जाथुयगु भान्स्या (भान्छा) खय नेम्हा साँय (तामाड) पाजु भेञ्चा तयो तःगु जुयो च्वना । अमिसं कांगु खाँ काथं ठेकेदारं डाक्टर व कम्पाउण्डरतय् थाय् ताकुगु दुरु हे यंक बिडगु खः । बिरामी तय्ता जक ठेकेदारं नाखय् दुरु छ्याड खःला खः जक याड बिडगु । थ्वहे खाँयाता कायो रोगीतय्सं नसा मकाय्गु हड्ताल यात ! 'समाज' न्हि पौखय (समाचार) बुखं छापेयात ! कन्हेखुनुं हे विभागं अस्पताले स्वः वल । उकिं लिपा निसें नसाखय् भातिचा भिंक हःगु खाने दत । पाउरोटी व सिसाफल येंन हय् मःगु खः । उकिं ठेकेदारं उकिया पलि धेबा बिय् दःसा ज्यू ताय्कल । ब्वनामि विद्यार्थी पिनिगु लागिं अलग्ग नेक्व कोथा दय्कबिल ।

अस्पताले भर्ना जुयो छँ ल्याहाँ वैबले साँखाड, लुसी ध्यड, खौ कायो ब्यंक वानेमः । उबले फछिं फःतले मनूत अस्पताले भर्ना जुय यो मताय्क । त्वाले त्वाले वैद्य व भ्रारफुक क्यनेगु चलन अपलं खाने दः । घःपः जूसाजक रोगी त अस्पताले वानिगु । भक्तपुर अस्पतालया छगू ताःहाकगु शिलापत्रखे जनकपुरया गुथी वा देगःया आम्वदानीं खर्च बिडगु न्हिथाड तःगु दः ।

डा. कुमार शमशेर राणा, डा. अशोकानन्द मिश्र, डा. ... राणाया इलय् ख्वप अस्पतालं बिडगु सेवा तस्कं बांलागु खाँ अःतकनं ख्वपेया जनतातय्सं न्हिथाड च्वनि ।

प्रजातन्त्रया पुनःस्थापना लिपा भक्तपुर अस्पताल बांलाकेगु अपलं सम्भावना

दःसां शासक दलया पाखें अस्पतालया व्यवस्थापनखय् च्वंपुं कजि (नेतृत्व) पिनिगु निःस्वार्थ रुपं जनताया सेवा याय्गु भावना म्हवः जगुलिं मेगु अस्पतालया विकृतिया ख्वःपा भक्तपुर अस्पताले नं बांलाक हे खाने दत ।

भक्तपुर अस्पतालया जःखः लिक्क च्वंगु क्यान्सर अस्पताल, गुकी डा. आरती, डा. राजेन्द्रप्रसाद बराल, डा. सुदिपुं च्वंगु इलय् रोगी तय्ता बांलाक सेवा यागु खाँ अः नं कड च्वंगु दः । लिक्कया मावन अंग प्रत्यारोपण अस्पताल निस्वांसांसिसें देशां देछिया मनूतय्सं सेवा काय् खान । अले व नेगू अस्पताले नं व्यवस्थापन समितिया दुनेया त्वापु व असमभदारी व पारदर्शिताया अभावं न्ह्याबलें जनतां दुःख सिय्माल च्वंगु खः । स्वास्थ्यमन्त्रीतय्सं थुकि बांलाक ध्यान मतगुलिं, गम्भीर मजुगुलिं, इलय्ब्यलय् मःकाथं उचित अनुगमन व ग्वाहाली मयागुलिं अस्पतालं बिडगु फुक्क सेवा जनतातय्ता बिय

मफूत ।

स्वनिगः दुनेहे निजी क्यान्सर व अंग प्रत्यारोपण अस्पतालत चाय्के बिल । बराबर स्टाफत व नर्स तय्गु हड्तालं जनतातय्ता मदिक्क सेवा बिय मफूत । उगु पंगःथाडः जनतातय्ता निजी अस्पताले वानेगु बाध्य यात । छम्हा नेम्हा स्वास्थ्य मन्त्रीपुं व मन्त्रालयया चिच्चामनं (संकीर्णतां) याड छ्वप जिल्लाया अस्पतालं बिय फःगु सेवा हे न्ह्याके मफयो लिपालाडः च्वंगु खाँय् जनतां कुंखिड च्वंगु दः ।

डादा-हिदा (५-१०) भक्तपुर अस्पताल मन्त्रालय व च्वय् च्वय्या शासक पिनिपुं थः मन्तय्ता ताःतापाक दुर्गम जिल्लाया वाने म्वाय्क थानासं तय्गु मतिं छ्यल च्वन । गुलिं डाक्टरत काजया नामे यँसं च्वड च्वनिगु । अपुं थःगु ज्या नपां क्लिनिके जक वानेगु ज्या याई । थौं कन्हे थःगु स्थानीय थासय् याय् जनताया थःहे काय् म्हायपुं डाक्टर, नर्स त दःगुलिं छुं भाति भिड वयो च्वंगु खाने दः । सुधार खाने दः ।

छक न्हायायम्हा राष्ट्रपति डा. रामवरण यादव स्वास्थ्यमन्त्री जूबले अकाभकां सुथाय्निसें निरीक्षण भःबले बिरामी देनिगु बेदे खिचा देड च्वंगु खान । बेद फुकं खाली । नर्स व कर्मचारीतनं छम्हा हे मरु । वार्ड फुकक चाहिल प्याहाँ भःबले वय्कया टिप्पणी थथे द- 'बेवास्ता याड च्वंगु जुयो च्वना ।' मन्त्रालयया सचिवनिसें उकिं डाइरेक्टरतय्के तक थजगु विषय ध्यान मवांगु खाँ जनताया दथ्वी बय्बय् जुयो च्वंगु खः । मन्त्रालयया च्वय् च्वय्या कर्मचारीतय् ध्यान धःसा वास कम्पनीतय्के कमिसन नयो वास व मेडिकल सामान न्याड लब नय्गु ज्या साड च्वंगु खाँ सःस्यु व थूपिसं धायो च्वंगु दः ।

बीर अस्पताल

जि (नारायणमान बिजुकछँ) मचाबले थःकका नपां बीर अस्पतालया उत्तरपाखे च्वंगु वास इडविडगु, मिडगु वास

पसले बराबर वानेगु । डाक्टरं च्वयो ब्यूकाथंया मिक्सचर वास काय्ता सिसी ज्वड वानेगु । फाट्टफुट्ट मन्तजक वास कःवडगु जिमिसं नं हिगः हिंडाग धेबाया छसिसी मिक्सचर वास न्याड हय्गु । सिसीखय् वासया मात्रा सिडकेता भवँ च्याड तिक तडगु वहे मात्राया चिं खः । आना उब्ले छ्वपे यायम्हा कम्पाउण्डर ... वैद्य छम्हानं च्वड च्वनिगु ।

२०३६ साल लिपा जि इलय् ब्यलय न्हार्यं, न्हय्पुं व घाँटी (ENT) या उपचार याय्ता, वाँ केनेता, वाँखय् सिमन्टी तय्ता, लाहातय्या क्वँ चर्के जूबले प्लास्टर याय्ता अले लिपा लिपा प्रेसर व जिउया थी थी जाँच याकेता वीर अस्पताल वानेगु याडा । उब्ले रुसं पासयाड भःपुं डा. सोमनाथ, डा. मणिकरत्न शाक्य व डा. अशोक बज्राचार्य व मेमेपुं डाक्टरत म्हासिल ।

पञ्चायतकाले अमेरिकनतय्सं वीर अस्पतालया उत्तरपाखे नर्सतय्ता क्वाटर दय्क बिल । उब्ले द राइजिडगु नेपालया सम्पादकीय खय् पश्चिमी देश वा अमेरिकी ग्वाहाली रुस व चीनं ब्यूगुथें धिसिमला, बांमला जक च्वत । नर्सिडया क्वाटर उलेज्या याय्ता महारानी रत्न वगु खः । उब्ले अमेरिकी राजदूत द राइजिडगु नेपालया टिप्पणीयाता स्वयो न्हयसः तल- नर्सिडगु क्वाटर व इजरायलं दय्क ब्यूगु मनोहराया ताँ छु खः । जक धःगु खाँ कुटनैतिक मर्यादां मिले मजुगु, महारानीया उपस्थिति गुगु अमेरिकी राजदूत यागु टिप्पणी कूटनैतिक मर्यादाया अखः जक बय् बय् जुल । उब्ले कम्बोडियाया जुजु नपालः वांबले कछि छपु व खिचा छम्हा ज्वडः वांगु नं कुटनैतिक मर्यादाया अखः खः । अथेहे छक अमेरिकी राजदूतं कम्बोडियाली राजानपां छम्हा अमेरिकन फोटोग्राफरता (परिचय) म्हासिडक ब्यूबले वं क्वहयेंक धाल - 'जिगु ज्या नेपां चूपुं कम्बोडियाली व आनाया गुई च्वंपुं प्यपां चूपिनिगु किपा काय्गु खः ।

श्व अमेरिकन तय्गु मेपिन्ता याडगु क्वहयेंगु व्यवहार खः ।

वीर अस्पताले बारम्बार एकसरे मेसिननिसें उपचारता मःगु अनेक चिकित्सा उपकरण, मेसिनत स्यड, इलय्हे ल्हवनेगु मयागुलिं निजी अस्पताले वानेगुलि बाध्य यागु अपलं खाँ त समाचारे वडगु ब्वने खाँ । अले सुधार याय्गु, लापरबाहीया पिन्ता चेतावनी, कारबाही, मेथाय् सरुवायागु क्वयया तहखय् डिमोसनयाय्गु वा जागिरं लिकायो छ्वगु छुं नं समाचार वैमखु । छाय् ? खाँ स्पष्ट फुककसिनं थू ।

सरकारे च्वंपुं दलया कार्यकर्ता व कर्मचारीपाखें सम्बन्धित मन्त्री व प्रधानमन्त्रीयाता चित्त बुभ्नेमयासँ साधारण कर्मचारी सरकारी माल सामान हिनामिना याय् फैमखु । छाय् धःसा मुद्दा चलेयाःसा बिगोकाथं कर्मचारीया घै-घरानां (छँ-बुँ मिडक) क्षतिपूर्ति काकी, अपराध या तौल स्वयो दण्ड-सजाय व जेले कुनेगु याड ।

नकतिनिया छगू समाचारनं सकसिनं ब्वंगु जुय मः- 'वास व उपकरण (मेसिन) न्यागुलि बेथिति जुल, ४० करोडया आधुनिक मेसिन चले मयासिं तयो तःगुलिं बिरामीत मार्काय् लात ।' (राजधानी ७ जेठ २०७६)

निश्चित कर्मचारीत मेमेगु अस्पताले नं मन्त्री, सचिव, उपसचिव, निर्देशक, थी थी च्वय् च्वय्या कर्मचारीपाखें अस्थायी व ज्यालादारीखय् भर्ना याय्गु याड च्वंगु दः । हाकिमतय्सं कर्मचारीतय्सं लोक सेवा जाँच बियगु यो ताय्की मखु । छाय्धःसा भनसुन (मेपिन्ता धाय्क) खय् जक जीवन न्ह्याक च्वंपुं अपुं ब्वनेगुलि कमजोर जक मखु । ब्वनेगु हे त्वःत तःपुं खः । अमिता कारबाही याय्ता न्हू पुं मन्त्रीतनं गयाड । छाय्धःसा कर्मचारी भर्ना याय्गुलि नं भागबण्डा दः । उकिं श्व फुककया दोषी विकृतिं भय् ब्यूपुं शासक दल व शासक दलया च्वय च्वयया नेतात हे खः । अजपुं नेतातय्सं घुस्याहात,

गुण्डा व स्पुं कार्यकर्तातयगु इशारा व धम्की ग्याड ज्या सानी । नेतातयगु नैतिकता कार्यकर्तातयगु मखुगु खाँ खय् बुई । श्व नेतातयसं यागु मज्यूगु ज्याया लिचवः खः । गुकिं अमिसं म्हुतु प्वःतिड च्वनि ।

२०४५/४६ साल लिपा डा. पहाडी म्हासिय धुंक वीर अस्पताले प्रेसर (रक्तचाप) नुगः, हिया नसाय् छक्वचा ल्वय वलाकिं हि छ्वाल्डुगु ल्वय्या उपचार न्ह्याकल । च्वय्या छगू कोथाय् भ्रण्डै नेवः (दुई हप्ता) उपचार याडा । छैगुया दुनेया दाँखय् सुइ बिय मःगु जुयो च्वना । नर्सिपिसं मफया धःगुलिं डाक्टर थमहे सुइ बिडगु ।

छन्हु छम्हा डाक्टरनपां वीर अस्पतालया सुचुकुचु (सफाई) या बारे खाँल्हाडा बले वयकं - 'थाना बांलाक सुचुकुचुयाड फुक्क बन्दोबस्त याड तःसा तःमिपुं मनूतयसं च्वय् च्वय् धायो धेबा नक फुक्क सुविधा काइ । अले गरिबतयता थाय् दैमखु । वस्वयो थथे हे फोहर जूसा तःमिपुं मनूत थाना मवसिं निजी अस्पताले वाड अपः धेबा पुली । अले गरिबता थाय् दै । जिं न्यड जक च्वडा ।

डा. टिमोथी म्हासिय् धुनेवं 'इको', 'इसिजी' व 'भिडियो एक्सरे' वीर अस्पतालेसं याडा । 'सिटिस्क्यान' धःसा निजी क्लिनिके याडा । अथेयां कर्मचारीतयगु व्यवहारया विषयले नं इलय ब्यलय् बुखँ त मवगु मखु । वीर अस्पताल देया केन्द्रीय सरकारया अस्पताल जूगुलिं गां-गामे बिरामीत वडगु स्वाभाविक खः । अले सरकारं प्रदेशया केन्द्रे व (पहाड व तराइ) पहाडे व मर्सं बां बांलागु अस्पतालदय्क ब्यूगु जूसा वा देशे माथांवांक सन्तुलित विकास जूगु जूसा जनतातयसं थःथःगु थासय् जिल्लाय् वा गामेहे उपचार याके खानिगु खः । चिच्या-चिच्याहांगु ल्वय्या लागिं नं राजधानी वय म्वालिगु खः । अः नं जि गुब्लें गुब्ले वीर अस्पताले उपचार याकेता वानेगु । ल्वय् जाँच याक वडपिनिगु लाइन व हुल खानी

बले मन्त्रीतयसं जनताया दुःख थुहे मथगु नपां न्हांकेगु स्वहे मस्वगु मति वानिगु ।

शिक्षण (टिचिड) अस्पताल

२०५६ सालया खाँ खः डाक्टरं शिक्षण अस्पताले सःत गुलिं वाडाबले जिमी जहानम्हासियागु स्तन क्यान्सर जूय धुंकगुलिं अप्रेसन याय् मःगु खाँ कड दिल ।

जि लाइन च्वड अप्रेसन याडम्हा डाक्टर प्रकाश सायमीया कोथाय् द्वहँ वाडा । अले डा. सायमिं जिमी जहानता पलख पिता छ्वयो जिता धायो दिल - भतिचा आश्चर्य चायो सम्भे यायां वयकं धायो दिल - जिमिसं थजगु अपलं अप्रेसन याय् धुन ! विदेशे भ्नाय्म्व : थाना हे उपचार जुई । संसारे न्ह्याथाय् वासां थुकिया उपचार अप्रेसन हे खः । बरु थौं हे भर्ना याड दिसँ ।

डा. सायमि तस्कं मनमिलेजूम्हा सरलम्हा डाक्टर जुयो च्वना । अले जिं वयकयाता धाया - थौं छँ जहान व पासापुं नपां छक सल्हाबल्हायाय् । कन्हेसां-कसांसां भर्ना यासां मज्यूला ? डाक्टर साहेब ।

डा. सायमिजुं अजं धवाथुडकेगु काथं धायो दिल गुलि मथां भर्ना याता उलिहे बांलाइ । छँ वयो थःथिति पिन्ता खाँ ब्याका । पासापुं नपां सल्हाबल्हा याड स्वास्थयकमीं पासापिके सल्हाहकाया । फुक्कसिनं छप्वाम्हुतुथँ धाल - मथाहे अस्पताले भर्ना याय्माला ।

व नेन्हु अथें हे फूतसा नेचा तस्कं कष्टं फुकेमाला । हरेक ५/५ मिनेट भस्क ततं शोभा दानी, छटपटे जुयो धाइ -अः जि मचात छु जुइगु जुई ? अले जिं डाक्टरपिनिगु खाँ कांकां सम्भेयाके । थौं कन्हे वास व उपचार विधि तस्कं बां बांलागु वयो च्वंगु व तःतः हांगु अनुसन्धान जूयो च्वंगु लिं छंता नं न्हू न्हूगु उपचार विधि छयल ल्वय लांकी । भी राजधानीसं च्वड च्वडगुलिं आले ज्युमते दक सान्त्वना बियगु ।

जिं व नेचा छँयाता बियागु मति वान । अले तिनी मनय् वाना - मां पिनिगु

मन मचातयके गुलि क्वसाली धाय्गु खाँ ।

तहिम्हा काय् ... दांयाम्हा जुयो धायागु खाँ थूम्हा जूगुलिं खाँ न्यड सुंक च्वड च्वनि । चिच्याहिम्हा काय् ... दांयाम्हा जूगुलिं न्यड च्वनि - अप्रेसन तहांगु (मेजर) लाकि चिच्याहांगु (माइनर) । जिं हेयकेथें धाया -चिच्याहांगु (माइनर) जुइ । डेरं व छँ च्वपुं ककापिन्थाय् वाड कुलांचाय् च्वड याकचा सुकु सुकु ख्वयो च्वनिगु । मां व कायपुं नपालातकिं हे ख्वय्गु याइ ।

उब्ले युगोस्लोवियाया राष्ट्रपति टिटोयाय् नं तुतिपातिंनिसं तुतिथयंक त्वा ल्हाय् मःगु उपचार जुयो च्वंगु खाँ समाचारे बियो च्वंगु खः । संसारे न्हू न्हूगु उपचारया विधि व अनुसन्धानया विकास जुयो च्वंगु खाँ खं मनतयगु छगू टाडस जुयो बिइ । अले आशया मता च्याइ । गुकिं मनय् उत्साहया स्वं ह्वइ । थजगु खाँकाड मनय् शान्तया सिचुफय् हवलेगु ज्या छम्हा राजनैतिक कार्यकर्तायायमःगु खः । अथे हे याडा ।

अस्पताले भर्ना याडागु कन्हे खुनुं हे अप्रेसन जुइगु जुल । जिं नं लाइने च्वडा । शोभायाता पाङ्ग्रा दःगु बेदे तयो अप्रेसन थेटरया क्वथाय् दुनेयंकल । अले जिं मति तयगु स्वयो पाक, बिस्कहे पहलं छतिं हे मग्यासीं न्हयल न्हयल वांगु खाड जिं त्वल्हे जुया । नेला-प्यलाया उपचार लिपा उगु किपा न्ह्याब्ले लुमांके मफय्क जिगु मनय् च्वड च्वंगुलिं काथं छिगु इलय् जिं उब्लेया खाँ न्यडा । शोभा तस्कं लय्तायो लिसः । बिला 'सिष्टरपिसं जिता मनहे धुक्क जुइगु अपलं दसु त काड जिगु ग्याचिकु तांक ब्यूगुलिं जिगु मनलय्तःगु खः ।

अप्रेसन थेटरे वाने हाँ डा. प्रकाश सायमिं जिता अफिसे ब्वड यंक डाइरेक्टर गोविन्द शर्मा नपां परिचय याक दिल । दशवी दशवी डा. शर्मा अप्रेसन थेटरे न्यड आनाया अवस्था जिता काड च्वनि । अप्रेसन सिधेधुंक बिरामीता आइसियुखय् यंकल ।

पिने नं जक स्टाफ तयसं जिता क्यना । कन्हेखुनं बन्हिथाके मचातयूता अस्पताले ब्वड यंका । मचात व मांम्हा नपालायुवं तस्कं लयताल । मानौं छुं तांगु न्ह्यबः लुयो वै बले थें ।

नेन्हु-प्यन्हुया शिक्षण अस्पताले वयगु वानेगु भूवल्य वीर अस्पताल स्वयो व्यवस्थित व बांलागु खाडा । भीडभाडनं म्हवजक खाडा । छन्हु हुले स्वन्हे जाम थें जुल । छम्हा बाज्योति वांम्हा मनूनं 'माननीयजु ज्वजलपा (नमस्कार) धायो न्ह्यल । जी ... तुलाधर धायो म्हासिइके बिल । उलि धायुवं जिगु म्हुतुं छसः पिज्वल- 'दमनराज तुलाधर खलाथें ?' वयकं अःपुक लिसः बियोदिल -वयक जी दाजु । लयतातां जिं लाहामिलेयाडा । उलि धायुवं जिगु म्हुतुं काचाक्क मेगु खाँ पिज्वल' -'गोठे यायगु फाउन्ट या भाय् हिलागु छिं हे खःला ? खः धाधां वयकलं न्ह्येल न्ह्येल लिसः बियोदिल । अले जिं ल्यं दःनिगु बाँकी अंश ब्वनामिपिसं गुब्ले ब्वने दै थें ? दक न्यडा । वयकं लिसः बियोदिल - भीसं यायमःगु ज्या सिधंयक बियधुन । ग्व ? अः एकेडेमी हे सिइक, गुब्ले वड धायगु खाँ ।'

उब्लेनिसें जिं शिक्षण अस्पताल व तुलाधरजी नपांया खँल्हाबल्हा इलय् ब्यलय् लुमांक च्वनेगु । उगु विषय एकेडेमिया जिम्मेवार व्यक्ति व साभाया जिम्मेवार व्यक्ति नपां खँल्हाबँल्हानं जगु खः । थुजगु खाँ मनय् वयो च्वनिगु कि अः देशे संघ राज्यया बन्दोबस्त जुय धुकगुलिं हरेक प्रदेश सरकारं साहित्य व एकेडेमी दय्केगुलि पला लिमच्यसा बांलाइ ।

शोभाया अपरेसन लिपा केमोथेरापिया नितिं भक्तपुर क्यान्सर अस्पताले वाडा । डा. पियानं विदेश वानेगु सल्लाह बियोदिला । जिमि विदेश वानेगु मति मरु । बिचः मरु । संजोग ख्वपया विद्यार्थी निकेतन मा.वि. छगू स्वास्थ्य सम्बन्धी ज्या भूवःखय् डा. राजेन्द्रप्रसाद

बरालजु नपा लात । स्थिति वयकता काडा । ज्याभूवः धुक वयकता छँ ब्वडा । डा. बराल व यल्लेया अर्बुद रोग निवारण संस्थाया सदस्य केशर चन्द्र जोशी व वयकया जहान नं छँ भाल । डा. बरालं रोगीयाता जाँचियाय् धुक धायोदिल-"साँ हाय वैगु छगू बाहेक मेगु फुकं उपचार जिं याय् ।

वयकया वचनं रोगीया बच्छी ल्वय क्वलागु अनुभव यात । यलेया उगु संस्थाय् हे डा. बरालजु पाखें अःपुक हे केमोथेरापी याडा । उगु संस्थायो नायो धुव बहादुर राउतजुनं तस्कं हे सहयोगी खः ।

केमोथेरापी लिपा थ्व ल्वय्याबारे सियानिं त्वालेया नेम्हा-पेम्हा जलाखाला, तता, केहँ, तःजु, मामा, तमा पिनिगु नं स्तन क्यान्सर (दुरुपोया क्यान्सर) या उपचार जुल । क्यान्सर ल्वय सुचुक तयमज्यगु नपां उकियाबारे फुक्क सिता ध्वाथुइक तय मःगु मति ख्वप नगरपालिका व नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघं नेदा-प्यदा तक मदिकक मिसातयगु स्वास्थ्य परीक्षणया ज्याभूवः न्ह्याकालिं अपलं मिसातय ल्वय् म्हासिइक सेवा काय खान ।

२ दा ४ दा न्हपानं जिगु पुलिस्याड क्यनेता शिक्षण अस्पताले वाडा । डा. अर्जुन लामिछानेजुं क्वें ज्यःगू खाँ कड दिल । २ क ४ क वयकं इन्जेक्सन बियो उपचार याड दिल । लिपा थःहे लिइ मलागुलिं अस्पताले वाने मफुत । गुब्लें-गुब्लें ख्वपया स्वास्थ्य केन्द्रे थेरापी यायता अःनं वड च्वडा ।

चीनया युनाइटेड वा सनयात्सेन अस्पताल सन् १९५९/६० पाखे अन्तर्राष्ट्रिय युवा तथा विद्यार्थी स्वतन्त्र निवास (पेकिङ्ग-पाटाचु) पाखें उपचार याड च्वडाबले जिगु तृतीया क्वेया दशवी लाक स्याथें च्वड वल । डाक्टरं थुकिया कारण न्यंबले न्हपा फूटबल (भतिग्वारां) म्हेताबलेया छुं कारणं लिथ्वगु जुइ धायगु मति तया ।

स्वास्थ्य निवासं पेकिङ्गो दकले

तःहांगु व व्यवस्थित युनाइटेड वा सनयात्सेन अस्पताले सिफारिस याड छ्वत । क्वेया विशेषज्ञ डाक्टरया परिचय ब्यबले जिम्हा भाय् हिलामिं (ट्रेभाषे) मिस्टर लिनं धायोदिल -"वयक अमेरिकाय् ब्वड भःम्हा डाक्टर खः ।" (एक्स-रे) लिपा डाक्टरं लाल्याओ व त्यानमी यायगु पुर्जी च्वयो बिल ।

लाल्याओ उपचारया अर्थ क्वा - क्वागु मैनं क्वा बियगु व त्यानमिया अर्थ बिजुलीया क्वा बियो यायगु उपचार खः । वहे काथं स्वास्थ्य निवासे नेव-प्यव उपचार जुल । अले ल्वय् नं लान ।

स्वता प्यता जःगु यक्व तःखागु, यक्व कोथा दःगु अस्पताले उपचार याइगु कोथा मामां बाधौति बित । हिकुने हिकुने संकेतपाटी व मेमेगु संकेतया चिं स्व स्वं भाय् हिलामिं जिता ब्वड यंकागु खः । न्हपा न्हपा जनताया माग ज्वड छक नेक सिंहदरबारे वाडागु खाँ लुमाड वल । अस्पताल तस्कं यचुपिचु, मनूत चिच्यासलं खाँ ल्हाड न्येनेगु याइ । गुलिं मनूत वड च्वंगु गुम्हां वयो च्वपुं शान्त जुयो वयो च्वना । गनां गनां डाक्टर व नर्सतयगु ल्याहाँथ्याहाँ नं खाने दः । अस्पताल तः हांगु नपां थी थी ल्वय्या रोगी त थाय् थासय् इड च्वंगुलिं भीथाय् च्वंगु वीर अस्पताले थें हुल मजु । शौचालय तस्कं सफा, कुंखियगु थाय् गनां हे मरु ।

तल्ला पतिकं न्यनेकनेया छगः टेबुलय् मनू दः । पेकिङ्गया स्वास्थ्य निवासयाबारे न्हपानं च्वय धुंगुलिं अः लिसाकायो च्वय मालिथें मतायका ।

दरभंगा मेडिकल कलेजया अस्पताल

सन् १९७० निसें ८० तक भारते प्रवासे च्वडाबले जि अपःहे दरभंगाय् च्वनेगु याडा । थी थी जिल्लां व पुं पासापुं नपां मेमेगु वामपन्थी समूहं व पुं ल्वय जपुं पासपिन्ता अस्पताले जाँचे याके यकेगु (डाक्टर ल्वय काथं दिशा (खी) पिसाब (चो) रगत (हि) जाँचे याकेता च्वयो बिइबले रोगीके धेवा

मरुगु खाँ कानी । वाय्के श्वाय्के मदयेकं पासापिके त्याय्कायो, गुब्ले गुब्ले साफु मियो उपचार याय्गु ।

गुलि अप्पः संगठन प्रचार जुयो तः हांड वला उलिहे बिरामी जूयो वडिपिनिगु त्याचा नं अप्वयो वल । ल्वय जूपुं बिरामीत अपलं दरभंगा वय्गु याड हल । अले नय् त्वने नपां लिता छ्वयता भारु मदयो तस्कं संकट वल । अजगु मछिगु इलय् भारतीय मार्क्सवादी कम्युनिष्ट पार्टीया जिल्लाया छ्याञ्जे अनवरजिं धायोदिल –“कामरेड, थथेयाड डाक्टरी उपचार याड जुल धःसा छिता तस्कं थाकुइ । उकिं छिता जिं छम्हा होमियोपेथिक डाक्टर छम्हा म्हासिइक बिय । छर्का दांया वासखं ज्या चले जुई ।

उगु सल्लाहकाथं डुबी व म्ह्वसुरोग (जन्डिस) या बिरामीपिन्ता उगु उपचार तस्कं बांलागु जुयो चवना । छेंगुया ल्वय् दः पिन्ता डा. भि.एन. सिंह थाय् यंकेगु । वयकं ग्वाहाली याड दि । अथेहे छक जयगोविन्द शाहजुया न्हासं, त्वाथं व न्ह्यपतं हि वगु ल्वय लच्छी नेला तक नेपाले उपचार याडा नं मलां । जयगोविन्द शाह व पासापुं दरभंगाया डेराय् भाल अले जिं अनुभवयी डा. भवनाथ मिश्रके सल्लाह कःसा बांलाई धायो वहेकाथं डा. भवनाथ मिश्रां रोगीयाय्गु फुक्क भ्वँ (प्रस्किप्सन) स्वयोदिल । अले प्रेसर स्वयो दिल । डा. मिश्रं थ्व न्हाय्, न्ह्यप व घाँटीया ल्वय मखु । छिगु फुक्क यागु उपचार सितिं वान । थ्वयां प्रेसरया (रक्तचापया) ल्वय खः धायो दिल । वहे काथं डाक्टर मिश्रं वास चवयो बिल । वासं ज्यानं यात ।

नेगू दरभंगाया मनू (जनसंख्या) भीगु नेपाया फुक्क जनसंख्याति दः । उकिं दरभंगा अस्पताल वीर अस्पताल स्वयो तः हानिगु व अनेक विभाग दैगु स्वाभाविक हे जुल । मेडिकल कलेज लहरियासराय धाय्गु थासय् दः । अंग्रेजतय्गु पालय् दय्कगु उगु अस्पताल नेपामितय् लागिं तःहांगु जुइगु हे

जुल । नेपःया छुं छुं विद्यार्थीत नं उगु कलेजे छात्रवृत्ति कायो डाक्टर ब्वँ वैगु खः । उगु दरभंगा अस्पताले नेपःया मर्से (तराई) या साधारण ल्वगीतजक उपचार याय्ता वैगु मखुसँ बरु पुष्पलाल जि, मोहनचन्द्र अधिकारी, रामेश्वरप्रसाद सिंह व जनकपुरे पञ्चायतया विरोध याबले पुलिसं घःपः यापुं विद्यार्थीत नं उपचार याय्ता वइगु । गुलि आनाहे भर्ना जुइगु ।

जि इलय ब्यलय् डाक्टर ब्वनिपुं विद्यार्थीपिंथाय् गुब्ले मास्तर गुब्ले साहित्यकार जुयो वानेगु । गुलिं जिथाय्सं छन्हु नेहु च्वड जानयो वानिगु वहे लागाय् जिता ‘साइन्स व डाक्टरी ब्वनिपुं केहेँ किजा पिन्ता पौ’ धाय्गु साफु च्वय्गु ह्वता चूलात । आना म्हासिइकापुं डाक्टरत वीर अस्पताल व देया मेमेगु अस्पताले नं नपा ला । अले भ्यालं कुतँवपुं, प्वल्हँ कुतँवयो घाइते जूपुं व मेमेपुं ल्वयया रोगीतय्ता डाक्टर भाइपिसं यागु ग्वाहाली अःनं भलभल लुमाड वनि । व छगू लुममानिगु ‘लु’ जुयो च्वंगू दः नि ।

भारते व बिहारे डाक्टर तय्सं हडताल याय्गु खाँ क्वछिय वं सेनातय्सं अस्पतालय थःगु चौकी दय्की । डाक्टरतय्सं हाकूगु कापबाला चिड आउट डोर’ या ल्वगी तय्ता जाँचे याड च्वनिबले सेना व पुलिसया डाक्टरतय्सं अपरेसन थेटर व मेमेगु विभागे च्वड सेवा याइ । हडताल क्वचाय् वं सेना व प्रहरीत फुक्क थः थःगु थासयंतुं ल्याहाँ वानि । अले डाक्टर तय्सं हकनं थः थःगु ज्याया भाला कुबियो ज्या सानि ।

गोरखपुरया सरकारी अस्पताल

गोरखपुर थ्येंगु छव नेवखय् हे किसान सम्मेलन जुल । उगु सम्मेलने छथव व्यक्ति हत्या व मनिएक्सनया पक्ष दान सा बहुमत मनूत उकिया विरुद्धय दान । नेहुया उगु सम्मेलने सैद्धान्तिक संघर्षखय् अराजकतावादी नरोडवादी बिचः बाँमलाक बूतः ।

चच्छी-चच्छी-न्हिच्छी-न्हिच्छीया

(छलफल) ल्हासल्ला व सैद्धान्तिक संघर्षया हुनिं स्वन्हु खुन्हँ सुथायसिया गुता इलय् जि डेराय् आनन्द देड च्वडा । जःपागु लाहा फ्वडा तयो देपागु लाहा, देपागु तुतिखय् च्वय् तयो देनेगु बानी साय्द मचाबले निसंया जुयमः । अकाभकां तःसिकं थ्वक सः वय्वं जि न्हयलं चालं । कोथाय् जाय्क कुँ जक जुल । सास ल्हाय् थाकुल । अले लुखा पाखें फय् व बले जिं थःगु लाहा पम्हयो हि वगु खाने धुन । लुखाखली पुल वानेता जिता थाकुल । थय्क स्वयाबले जिगु देपापाखेया लुंगी प्वः गाड हि वयो च्वंगु खाने धुन ।

गुम्हां गुम्हां सिनं इस्टोभ मुल जक हल्ला यात (मथाहे जलाखला पिसं रिक्सा सःत जिता थिइक च्वंगु क्लिनिके यंकल । डाक्टरं सलाइनया नाः भ्रण्डै स्वंगःति बिल जुई । वयकं थ्व गोलीं लागुखः । सरकारी अस्पताले हँ धायो दिल ।

छम्हा पासां जिता अस्पताले यंकंता छगू रिक्साय् तल अले व मेगु रिक्साय् च्वन । भचा तापाक वाडानिं रिक्साता सिमाक्वय् सिचुथाय् दिके बियो व धेबा कः वान । जिगु लाहातं अले खंपां हि बः वयो तुं च्वन । रिक्साय् हि-हि जक जुल । अः इकुयो ग्वःतुलिगु सम्भावना अपलं खानेदत । जिता धःसा पासापिनिगु तस्कं पीर जुल । पासापुं रिक्साय् च्वड थःथःगु थासय् वड च्वन । प्रहरीभ्यान उखेंथुखें ब्वाक-ब्वाक जुयो च्वन ।

जिता अस्पताल यंकेंगु भ्वःलय् हे पुलिसं प्रहरी कार्यालय यंकल । खाँ ल्हाय्गु भ्वलय् सियदतकी जिमिता डेरा मालब्यूपुं मनूतयता ज्वड हयो पुलिसं कथिखं तस्सिकं दायो च्वन । अले जिं थ्व पार्टीया मुख्य मनू जिहे खः । जिं धायो हे अमिसं जिता डेरा मालब्यूपुं खः धाया । जिता तस्कं प्या चायो नाः त्वने धायाबले नाः त्वने मज्यू धायो चिया बिल । अले भीगु डेरां फुक्क साफु व भ्वँत पुलिसं जफत यागु खाँ न्यडा । अले पुलिसं जिता जिल्ला अस्पताले यंकल ।

डाक्टर अंग्रेजी धाल 'बारुदया गन्ध दः' जि तस्कं हे कमजोर जुय धुकल ज्वी । जिता हकनं सलाइन बिल । जिता न्हयौ वल जि देडा । न्ह्याब्लें मता च्याक तैगु, चाला न्हिला जिं धाय् मफुत । संभवत नेन्हति लिपा जुइ सरकारी मनूत वयो छंता नेपाल सरकारं मागेयागु दः, वानेगु खःला दक न्यन । जिं अः जि राजनीतिक शरणे वयो च्वडागुलिं नेपाले वानेमखु धाया ।

अमिसं जिगु बारे फुक्क भवँत स्वतः । जिं न्यडाबले थव छिनपां सम्बन्धित मखु दक लिसः बिल । अथेहे स्वन्हु पेन्हु लिपाति जिगु वेदनपां च्वंम्हा छम्हा भारतीय मिसां धाल 'बहादुर जि छिगु लिने तःम्हा गुप्तचरत हिलमाल स्वयो च्वंगुदः । वयागु छँ छम्हा नेपाली च्योदः गु जुयो च्वना वं माडतःगु चःना वयाम्हा बिरामीता व जिता नं नेसुंचा बिल । जिं वयाके न्यडाबले बिरामीता मिं पुगु अले वया काय् वकिल खः धाल । बःन्हिथाय् वकिल कायम्हा मांम्हा नेपालः वबले जिं जिगु छु मुद्दा छक स्वयो बिया धाया । वं जिगु खाताय्खायो तःगु क्लिप फाइल लिकायो स्वबले, अस्पतालया कार्यालय न्यंबले ज्यान काय्गु उद्योगया मुद्दा धाल । अले अपराधी लुइके मफुनि दक कान ।

चान्हेसिया १२-१ ताइलय् शौचालय वानेता दाडाबले जिगु बेदया क्वय देडच्वंपुं स्वम्हा-पेम्हा प्रहरीत बन्दक (तुबः) ज्वड दड वल । शौचालय वानेगु लाँ क्यड प्याहाँ वबले छम्हा प्रहरी जिता धाल - "छंगु तुतीया क्वें त्वः मधुनि उकिं डायता ग्याय्म्वः । उलि धायो पुलिसत प्याहाँ वान ।

वहे वार्डया छम्हा ल्याम्होम्हा बिरामी व वया जहान तः नुल धायो वार्ड पिने वां बले वया ससमां ससबाँ जवं खवं देड च्वंगु खः । अमिता छपुं दुने हँ धायो पुलिसं दुने छ्वयो हल । जिं छुजुलादक न्यडाबले हतियारदःपुं प्रहरीत पिने यक्व च्वड च्वंगु जिमिता प्याहाँ वयमते धायो दुने

छ्वयो हःगु खाँ कान ।

कन्हेखुनुं निसें नेघौं- स्वघौंति पाक- पाक पत्रकारया भेषे प्रहरीया मनूत वयो जिके न्यनेगु ज्या नेन्हतक यात । छक छम्हा नर्स म्हासिडक छम्हा कम्प्युनिष्ट डाक्टरं नपा लाय् धःगु खाँ कान । छम्हा ल्याम्होचाम्हा डाक्टर वल । अले थःगु परिचय ब्यु ब्यु न्हच वम्हा नर्स नपां खाँ ब्याकसां ज्यु धाल । पलख् लिपा नर्स वयो धाल - "बहादुर थव चिच्या-चिच्यागोगु वास (गोली) नयमते थव न्हयौ वइगु वास खः ।

जिता तयोतःगु वार्डय् १५-२० बेद स्वयो अप्व बेदत दः । न्हिने ३-४ ताइलयनिसें छुरा काण्ड, भाला, गेडसा व गोली काण्डया घाइतेत ह्यगु सुरु याइ । चान्हेसिया १२ बजेतक हे अजपुं घाइते बिरामीत ह्यगु याई अले सुथाय् ८ ताइलय् डाक्टरया निर्देशने सम्बन्धित वार्ड उपचारया नितिं छ्वइ । सुथाय् १० ताइलय् निसें न्हिने १ ताइलय् तक खय् वार्डे छम्हानेम्हा जक बिरामी आना ल्यं दइ ।

डायो जुय फय् वं जि मेगु हे वार्डे ल्हयल । छम्हा ल्याम्होम्हा मनु भर्ना याय् हल । अले व बिरामीम्हा थें मचवं । इलय् ब्यलय् मिसामचात वयो खाँ ल्हाड च्वनिगु । डाक्टर वइबले व प्याहाँ वानिगु । कन्हेखुनुं जिं वयाके छंता छु ल्वय् जूगु दक न्यडाबले वं फूर्तीयाड धाल - "जि थानाया इन्सपेक्टरया किजा खः । जि छम्हा नपां : ल्वापु जुला । जिं छँ वयो जि दाजुया पेस्टोल कायो व मनूयाता गोली कय्क स्याड बिया । जिं दाजुं व प्रहरीं थव खाँ न्यने साथं छब्बथां मनूवाड फलफूल (सिसाफल) पसः लुटे याथाय् प्रहरीं गोली चलेयाबले छम्हा मनु घटना स्थले हे सिता जक भुटा खाँ दय्क घोषणा याता । कन्हे सर्जिमिन जुइ, नेन्हलिपा जि अस्पतालं डिस्चार्ज जुइ जक धाल ।

वयाके छतिंहे पश्चाताप, हिनताबोध व ग्यापह मरु । थजगु घटनात गोरखपुर व भारतया थीथी सहरेजक मखु

हरेक पुँजीवादी देशे जुयो च्वंगु बुखाँ खं धायो च्वंगु दः ।

छन्हु जिगु लाहातं देपा पाखे च्वंगु खम्पाय् थू वान । छुं छागु वस्तु दः गु थें मति वाड ल्याम्होचाम्हा डाक्टरयाता लिकायो बियाजक धाया । वं च्वय् याय्म्हा सिनियर डाक्टर याके न्यं बले कप जक सांक ज्यु धाल । जिता अपरेशन थेटरे यंक उकिता लिकाल । जिता थःगुहे बेदे हःगु नेघौं-स्वघौं लिपा तिनी जिं सिला ।

छन्हु छम्हा सुरक्षायाम्हा मनु वयो जिके न्यन । जिं छुं मसिया धायाबले व अस्पतालया कार्यालय न्यँ वान । आना लिकःगु गोली (प्लेट) चिच्या ग्वःगु छागः सिसीचाखय् तयो जिता क्यने हल ।

अले जिगु लाहातय् च्वंगु घः मलांगुया कारण आना घः सफा याइगु सामानत बांलाक क्वागु नाखय् सिले मःगुलि मस्यगुलिं खः । जिं छम्हा पुलाम्हा पासा याता धाया - "भ्नी थानानं बिदा कायो बांलागु थासय् उपचार यो वानेगु । जिं ल्याम्होचाम्हा डाक्टरयाता डिस्चार्ज याड बियाजक धाया । वं थः स्वयो च्वययायम्हा डाक्टरके न्यड जिगु लाहातय् डिस्चार्जया भवँ बियो ७ ताइलय्तक अस्पताल त्वःति धाल । मथां ल्वय् लानेमः धायगु कामना नं यात ।

तस्कं व वयो च्वंगु दः । पलख वार्ड पिने स्वयां पिने खाँ ल्हाड च्वना । नेगु चुलांचु (फरक दिशा) या कोथाय् बन्दक (तुबः) ज्वड तःपुं मनूतय्सं थःपुं घाइतेपिन्ता सुरक्षा बियो च्वंगु जुयो च्वना । नेगु जाति व नेगु पार्टीया मनूतयेगु ल्वापु जुयो च्वना । सरकारता विश्वास मयागु व कानुन लाहातय् कायो थःगु बः क्यडच्वंगु थव छगू दस जक खः । गणतन्त्र वगु ३०-३५ दां लिपातक हे सामन्तवादया अत्याचार उत्तर प्रदेश ल्यं हे दःनि । स्वतन्त्रता व गणतन्त्र ह्य धुडानं भारते, जातीय, क्षेत्रीय, धर्मया नामे, छुवाछुट, च्वय व क्वय्या वर्गीय भेदभाव दक्षिण एसियाय् नं डाड वड च्वंगु सिय् दः

। थव फुक्कया दोष शासक दल पिनिगु सामन्ती चरित्र हे खः ।

डिस्चार्च जुयधुंक रेले च्वनेताडाबले भारतीय गुप्तचर विभागया छम्हा म्हासियाम्हा मनून धाल - “पूर्व पाखे तस्कं वः वयो च्वंगु दः । गखे वानेगु जुइ, जिं धाया बिचः याड स्वय् मालि ।” लॉ बिचय् लॉपु हिले माली । चिहाकलं लिसः बियो थः गु वानेमःगु थाय् पाखे स्वयो वाडा । दरभंगानं नाखं दान । अस्पताल नं नाखंदान । डा. अशोकानन्द मिश्र एम.डी. याय्ता मिलेयाड च्वम्हा खः । रिक्सा तप्यंक पोष्ट ग्राजुयड होस्टेले दुता यंकल । बान्डेज चिड तयागु लाहा, मेगु लाहातय् लकां व पाइन्ट थाकायो नाखय् पला त तं वगु खाड दुःख प्वकं प्वकं धाल -“ जिता शंकाजक लागेजगु खः । जिता सुहे पासापिसं मकां ।

अले जिं पासापिसं डा. मिश्रनपां दुःख इय मःमरुगुलिं म धःगु जुई । उकिं थःहे थाना वया, संघर्षया ध्वार्यं (भण्डा) ज्वड जक धाया ।” दरभंगा अस्पताले डाक्टरपासा पिनिगु पाखें हे बांलाक उपचार जुल ।

देया मेमेगु अस्पताल

वनारसया अस्पताले पुष्पलालजी नपां तारणिप्रसाद कोइराला । नपां वयकया भद्रगोल जेलया महाकाव्य विषयले खँल्लाबँल्हा जगु खः ।

देया थीथी जिल्लाया अस्पताले वाडागु दः । बुटवल व नेपालगञ्ज अस्पताले थःथःगु ज्यायाय्गु मिले मजुगु पहलं वयो च्वंगु समस्यां थःहे बिरामी जुयो च्वंगु दः । व नेगुहे तस्कं महत्त्वपूर्ण अस्पताल मध्ये खः । लाहानया मिखाया अस्पताल व धनगढीया मिखाया अस्पताले भारतीय बिरामी पिनिगु

मिखाया उपचार याड च्वंगु खाडा । थथेहे खः पुँजीवादी देशे गरिबी जनतात न्ह्याबलें पीडित हे जुइगु जुयो च्वना ।

चितवनया क्यान्सर अस्पताले सामान ब्वयो तःगु जक बांला तर बन्दोबस्त अखेला थखेला मरु । न्हू न्हूगु ज्या भः चले याय्गु सय्कं सय्कं सामान हे स्वथाड छ्वयमालिगु स्थिति दः । उठले नायो (अध्यक्ष) व जिम्मेवार व्यक्तिपुं अर्थशास्त्रया डा. ... व चिकित्सक डा. ध्रुव शर्मानपां संसदया क्वथा दुनेहे थुकिया आलोचना याय् धुंगु खः । वयकपिसं अः अथे जुइमखुत फुक्क ल्हवनेगु व भिंकेगु याय् धुन धःसां चितवन क्यान्सर अस्पतालया काण्ड काण्डं छम्हा छम्हा सम्बेदनशील जनतातय्गु नुगः ख्वइगु स्वाभाविक खः । जनताया स्वास्थ्यखय् हे थुलि खेलवाद खःसा मेथाय् छु आशा याय्गु जुइ ?

चिबाखं

मति व गति चू मला

✦ आशाकुमार चिकंबन्जार

जीवने गुब्लें हे सुख मरुगु खँ नेम्हा तिपुया सल्लाह जुयो च्वन । चिच्याहांगु परिवार सुखया मुहान जक धायो वगु खँ काथं छम्हा काय् दय्वं हे मेपुं मचात मदय्केगु सल्लाह काथं दःम्हा छम्हा याका काय् पुलपुले याड हुर्केयाड च्वन । नय्यो धःधःगु नसा, माला धःधःगु न्हय्बः, अले तिसा वस बां बां लाक पुंक तःगु ।

नसा नकल । सत्कार मस्यं, तिसां तिडकल, ब्यवहार मस्यं । पलापति यो पुता, जि पुताया माकमाया दुने मचाया दुस्चरित्रया लाखे प्याखं पिथाड च्वनि ।

इलं धवाड, तःहिड वल, अथेनं बुद्धि चुलि मजः । कुबुद्धिया लायँ डा डां निलकाँथे थियां थिए मज्युम्हा काय्या बुद्धि हिलीला जक अनेक धर्म कर्म याता दान पुण्ययाता याय् मःगु छुं हे ल्यं दःथें मच्चं । अथेनं काय्भाजुया कुबुद्धि हामोगवःछिहे

म्हव मजु ।

अःयां भन छँ द्रहँ वयगु लिपालाइगु जक मखु छँ हे द्रहँ मवइगु जुयो वल । थःगु नुगःया क्वचा थथे गनां तांगु लुइकेता गनेद्योता लड्डु मफ्यागुनं मखु । अथेनं कायके बुद्धिया पापु बुयो मव ।

मायां मायां छन्हु जुसी क्यँवान । देके गांछःसा बांलाइगु सल्लाह बिल । मां बौया मनय् आशाया स्वं हवल । गां न्यात । देके छाल । गां थात । अथे नं काय् मव । आशाया स्वं इवःजुयो कुतां वान । चच्छी न्हय्यो मव । कन्हे सुथाय् तेलं पुलिस चौकी फोन वल । म्हेग देगले छःगु गां खुँ तय्सं गां छगः खुयो हल । छिं छायो द्यूगु गां उकिं छिकपुं चौकी छक भाय् माल । तं पिकायो मां ब्वा पुं थः काय्या भिं बुद्धिया लागिं छःगु गांखुँ पिन्ता बाकी तय्मखु धाधां चौकी वान । चौकी थ्यनेवं मां ब्वाया मिखा क्वछुत । गां पाछाय्क तःम्हा थः काय् खाड ।

स्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिसं बाहालीयागु

नेदा फुड स्वदा क्यंगु लसताय् जूगु ज्याइव

“साँस्कृतिक नगर”, “नाचगानया राजधानी” थजगु तिसां छायापिडक तःगु स्वप नगरपालिकाय् जनप्रतिनिधिपिसं पदभार कायो ज्या न्ह्याकगु थौं नेदा फुड स्वदा क्यन । चुनावया इलय् जनतायाता वियागु बचं गुलि पूवाना धायगु खाँ छिकपिसं स्वयोच्वंगु हे दः । छिकपिन्ता जिं कड च्वने मालिथें मच्चं ।

जिपुं जनप्रतिनिधिपिसं चुनावे नेपाल मजदुर किसान पार्टी पिब्वगु घोषणापत्र काथं छगू छगू यायां पूवांकेगु कुत याड च्वडागु दः । शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु, सम्पदा संरक्षण, कासायाता हःने तयो जनताया भिं जुडगु ज्या याड वयो च्वडागु दः ।

नेपःया संविधान २०७२ व संघीयता कार्यान्वयन याय्ता समस्या खाने दयो च्वंगु दः । ताः ईतक सिंहदरवारं च्वड शसक जुयो शासन चलेयाड च्वंपिसं अधिकार त्वःतेगु मनेमत । “गां-गामे सिंहदरवार” या नारा बियो सिंहदरवार थ्यंबले अधिकार लाहातय् वसेलिं एकात्मक शैली हैकम चले याड शसनयाय्ता स्वयो च्वंगु दः । संविधानं संघ, प्रदेश व स्थानीय तहयाता थःथःगु लागाय् स्वतन्त्र जुयो ज्या याय् दःगु अधिकार बियो तःगु दः । अथे खःसां संघे च्वंपुं च्वय्या पदाधिकारीतय्सं स्थानीय तहया अधिकार लाककायो (नियन्त्रित संघीयता) लाहापाद्वलाय् संघीयता तय्गु मतिं ज्या साड च्वंगु दः ।

कर्मचारी समायोजन उकिया छगु दसु खः । दक्व स्थानीय तहख्य संघ कर्मचारीत छ्वयगु स्वायत्तताया अखः खः । थःता मःपुं कर्मचारी थमनं हे तय् दःगु अधिकार स्थानीय तहता वियमः धायगु पक्ष खय् जिपुं दड च्वडा । प्रदेश लोकसेवा गठन याय् धुंक कर्मचारी प्रदेशं छोयो ह्यगु कानुन न्हपा स्वयो क्वह्योंगु खः । प्रतिगामी खः । थव अधिकार जनताके मथ्यंकसें प्रदेशेसं थाकेगु जः खः । थुकि ह्युपा ह्य मः ।

संविधानया धारा ३०४ स संघीय संसद च्वंगु दाच्छिलिपा संविधाननपां ल्वाडगु, मिलेमजुगु कानुन स्वतः खारेज जुडगु व्यवस्था दः । केन्द्रीय सरकारं अः देशेदक्व जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाइया नामे निर्देशन जारीयाड खालीगु थासय् शिक्षकत करारं भर्ना याय्ता पौ च्वय् धुंकल । मा.वि. तगितक फुक्क अधिकार स्थानीय तहख्य वाने धुंकगु इलय संघ सरकार, शिक्षा विज्ञान व प्रविधि मन्त्रालयं संविधानया अखः पौ च्वय्गु याता स्थानीय तहं हस्तक्षेप हे खः धायो च्वंगु दः । थुकिया विरोध याय्मः । थजगु ज्या तुरन्त बन्द याय्मः ।

संघ व प्रदेशं नीति निर्माण याय्गु व स्थानीय तहं थःता

मःकाथयां नीति निर्माणया नपां फुक्क काथया विकास निर्माण याय्गु संविधान व स्थानीय सरकार ऐन २०७४ या मति खः, भावना खः । नपां आ.व. २०७६/७७ या बजेटया चर्चा नपां संघीय सांसदत निर्वाचन क्षेत्र विकास कोष अण्वः तय्केता ब्वाक जुगुलिं भीता सोचे याकेगुलि वाध्य यात । थवनं न्हपा स्थानीय तहख्य जनप्रतिनिधिपुं मरुगु इलय् बियो तःगु निर्वाचन क्षेत्र विकास बजेट खः । थुकिता अः खारेज याय्मः । विकासया नामं विनियोजन जुडगु (रकम) धेवा संघ व प्रदेशं स्थानीय तह खय् हे बियो हःसा विकास निर्माणया ज्या मथां-मथां जुड ।

विकास निर्माणया ज्या ठेक्कापट्टाख्य याक थाय् बमलाक गुणस्तरहीन निर्माण याड च्वंगु खानेदः । दकले म्हुव रकम बोल-कबोल याडम्हासिता हे ठेक्का वियमःगु सार्वजनिक खरिद ऐन याड हे गुणस्तरहीन निर्माण जूगु खः । उकिं ई स्वयो उकिता हिडके मः ।

स्वप नपां सम्पदा संरक्षण निसें भौतिक संरचनागत दयकेगु इलय स्थानीय जनताया ग्वाहालीख्य उपभोक्ता समिति दय्क वयकपिनि पाखं हे ज्यायाकेगु नीति कायो वयो च्वडागु खः । उपभोक्ता समिति च्वड भीगु हे मौलिक शैलीख्य छतिं हे मपाकसिं थाकु मचासिं न्हिं न्हि खटेजुयो ज्या साड द्यूपुं सकलें नगरबासीपिन्ता यक्व यक्व सुभाय् देछायो च्वडा ।

हानेबहपुं सकलें दाजुकिजा तताकेहें पुं

आ.व. २०७५/७६ या लागिं चालु पाखे ८७ करोड ९३ लाख ८८ हजार व पुँजीवगत पाखे ८५ करोड ४३ लाख १२ हजार याड जम्मा दां १ अर्ब ७३ करोड ४० लाख विनियोजन याडागुलि २०७६ बैशाख मसान्ततकखे चालु पाखे ४८ करोड १६ लाख २९

हजार (५४.७६५) खर्च जुय धुंकगु दः । अथेहे पुँजीगत पाखे रु ३५ करोड ९२ लाख ९ हजार विनियोजन याडागुली (४२५) खर्च जुय धुंकगु दः ।

वांगु दौय २०७४/७५ या साउननिसैं बैशाखतकया (कूल) मूक्कं आन्तरिक आय स्वयो थुगुसी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ या उगु हे इलयतक रु ५ करोड ८० लाखया आन्तरिक आय वृद्धि जूगु दः । थुकी पर्यटक शुल्क खय २ करोड ९४ लाख २५ हजार तका दां वृद्धि जूगु दःसा गैर पर्यटन (थीथी कर दस्तुर) लागाय वृद्धि रु २ करोड ८५ लाख ७५ हजार खः ।

नगरबासीपिन्ता अःपुक व दांक (सहुलियत) नगरपालिकां थी थी छुट बियो च्वंगु नपां सकलें करदातापिन्ता समान रुपे करया दायराय ह्यो चैत्र महिनाय करटोलिया ब्यवस्था याड हिंगुंतु वडाय पस व ब्यवसायी पिन्थाय वाड ब्यवसाय दर्ता याकेगु अभियान न्हयाकल । उगु अभियानं १,०५० न्हपुं थप ब्यवसाय दर्ता जुयो रु ५१ लाख ३७ हजार २५० तका दां कर असुल जुल । सम्पत्ति करे बियो वयो च्वंगु बच्छी (५०५) छुटया ई २०७६ असार मसान्त तक थपे याडागु दः । ब्यवसाय करया हर्जाना खय वियो तःगु छुट जेठ मसान्ततक थप याडागु दः ।

वागु आर्थिक वर्ष २०७५/७६ खय स्वप नगरपालिकां यागु मुख्य-मुख्य ज्याया बचा हाकगु चर्चा याय ।

१) शिक्षा

- स्वप नपां शिक्षायाता हःने तयो न्हयगु शैक्षिक संस्थात चाय्क देशां देछिया सेवायाड वयो च्वंगु दः ।
- स्वप इन्जिनियरिङ्ग कलेज व स्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ्गया गवसायलय २०७६ बैशाख १२ निसैं बैशाख १४ गतेतक “भूकम्प इन्जिनियरिङ्ग व विपद् लिपाया पुनःनिर्माण” विषयसं नेक्वगु अन्तर राष्ट्रिय सम्मेलन क्वचाल । चीन, भारत, बंगलादेश व थी थी ९ गू देशया ६२ म्हा शोधकर्ता सम्बन्धित विषयले कार्यपत्र पिब्वगु सम्मेलने भीगु थःगु म्हासिइका (मौलिकता) ल्यंक तय मःगु व पुनःनिर्माण यायबले अध्ययन अनुसन्धान यायमःगु निष्कर्ष पिकाल ।
- श्वहे जेठ ३० व ३१ गते स्वप कलेजया गवसालय आर्थिक विकासया बारे राष्ट्रिय मुंज्या (गोष्ठी) जुयतांगु दः । थजगु ज्या इवःसं नगरपालिका पाखें न्हयाक च्वंगु कलेज तयता राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय लागाय म्हासिइके वियता ग्वाहाली जुइगु जिमिगु विश्वास दः ।
- धेवा मदयो सुनं बांलाक ब्वनिपुं ब्वनामि (विद्यार्थी) पिनि ब्वने मखाना धाय् स्वायक स्वप नपां छम्हा ब्वनामिता सहलियत ब्याजं ५० लाख तका दां त्याय् बियगु ब्यवस्था दः । वडा-वडां वगु सिफारिसया लिधंसाय ३४ म्हा ब्वनामिपिन्ता दां (ऋण)

त्याय् बियगु निर्णयकाथं ज्या हज्याड च्वंगु दः ।

- इतिहासि भूगोल, राजनीतिशास्त्र, संस्कृति, नेपाल भाषा ब्वनिपुं ब्वनामिपिन्ता आकर्षित यायता स्वप नगरपालिकां शिक्षा ऐन २०४७ जारी यात । ऐनकाथं विद्यार्थी व शिक्षक अनुपात मिलेयाड शिक्षक व्यवस्थापन, शैक्षिक क्यालेण्डरया व्यवस्था, विषयगत शिक्षक तालिम व अनुगमन ८ गू तगिंया परीक्षा सञ्चालन व न्हयस दय्केगु र लिसः पुस्तिका परीक्षणया कार्यशाला गोष्ठी लगायतया ज्यायाय धुंकगु दः ।
- सामुदायिक व संस्थागत ब्वनेकुथिया शैक्षिक गुणस्तर उथे यायगु मतिं चित्रकला, वक्तृत्वकला च्वखँ च्वज्या, कासाया धिं धिं बला व शिक्षक पिन्ता तालिम वियगु ज्या नपां नपां यंकेगु नीति कायो च्वंगु द ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम दय्केगु इवःले वांगु दौय छगू तगिं व खुगू तगिं खय ब्वके बियागुलि थुगुसी नेगू तगिं व न्हयगु तगिंनयनं स्थानीय पाठ्यक्रम ताडागु जुल । मेगु दौय छगू निसैं च्यागू तजितक स्थानीय पाठ्यक्रम लागु यायगु योजना दः ।
- विद्यालय आइसिटी नपांया साफूकुथि दय्केगु नपां विज्ञान प्रयोगशाला व्यवस्थापनया लागिं थुगुसी ६गू विद्यालयता ६ लाख ५० हजार दरं मुक्कं ३९ लाख आर्थिक सहयोग यागु खः । नपां ६ गू विद्यालयया भौतिक सुधारया निंतिं १८ गू लाखया दरं मुक्कं १ करोड ८ लाख धेबा सहयोग यागु खः । शौचालय दय्केया लागिं थुगुसी नेगू विद्यालयता रु. ७ लाखया दरं १४ गू लाख आर्थिक सहयोग ब्यूगु खः । श्व बाहेकं भौतिक संरचना निर्माण व ल्हवनेकानेया लागिं नेगू विद्यालयतयता रु. १६,८८, २५३३९ या धेबा ग्वाहाली ब्यूगु खः ।
- चिकित्सा लागाय उच्च जनशक्ति मरुगुया लागिं वहे मति तयो नेम्हा एम.बि.बि.एस. डाक्टर तयता उच्च शिक्षाया लागिं छात्रवृत्ति बियगु खाँ क्वज्यूगु काथं ज्या हज्याड च्वंगु दः ।
- स्वप कलेजे श्वहे दौयनिसैं बि.बि.एमया कक्षा सञ्चालन जुल । स्वप मा.वि.सं कानुन व चित्रकला ब्वकेगु ज्या हज्याक च्वडागु द ।
- सिद्धि शारदा आधारभूत विद्यालय व वागीश्वरी माध्यमिक विद्यालयता भवन दानेया लागिं नगरपालिकापाखें लिबाली आबास योजनाय जग्गा भोगाधिकार प्रदान याय धुंगु द ।
- जनज्योति पुस्तकालयता अझ बांलाक स्तरोन्नतति यायगु ज्या जूयो च्वंगु दः । थुगुसी जक रु ८ लाख स्वयो अप्वया साफू न्याड बियागु दः ।

२. स्वास्थ्य

स्वप नपां स्वंगू जनस्वास्थ्य केन्द्र चाय्क इमर्जेन्सी सेवा बियो वयो च्वंगु दः । अः जनस्वास्थ्य केन्द्रे न्हाय, न्हयप, घाँटी,

मचा तय्गु रोग, नपां च्यागू थी थी रोगया विशेषज्ञत पाखें सेवा बियो च्वंगु दः । नगरपालिका पाखें न्ह्याक च्वं जनस्वास्थ्य केन्द्रे जक हिंस्वम्हा विशेषज्ञ व हिंडाम्हा चिकित्सक याड मुक्कं २८ म्हा चिकित्सक त व वय्क पिल्ला मँ: काथंया नर्स तयसं ज्या साड च्वंगु द । स्वंगू स्वास्थ्य केन्द्र पाखें याड न्हिं डासम्हा स्वयो अप्व विरामी तय्ता सेवा बियो वयो च्वंगु दः ।

२०७५ फागुन ९ गते ख्वप अस्पताल भवन निस्वाड दानेगु ज्या धमाधम हज्याड च्वंगु दः । स्वदाया दुने अस्पताल चाय्केगु मतिं फलिं फक्व मथां ज्या साड च्वंगु दः ।

- छँ छँ नर्सिड सेवा बियो च्वडागुलिं नगरबासी जेष्ठ नागरिक, मचाबुपुं मिसात, व मफूपुं असहाय व्यक्ति तय्गु लागिं तःहांगु ग्वाहाली जुयो च्वंगु दः जक अपसिनं धायोच्वंगु न्यने दः । नर्स व स्वास्थ्य स्वयं सेविकात छँ छँ वाड स्वास्थ्यया ल्याचा कःबले नगरबासी व दम ल्वयया रोगीत अप्वः खाने दः । थुकिया अर्थ मेपिल्ला मपुनिगु (सरेमजुडगु) ल्वयखं अपलं नगरबासीत पीडित खानेदः ।
- ख्वप नपा व तिलगङ्गा आँखा अस्पताल मिलेजुयो च्याम्हासिंगे सामुदायिक आँखा केन्द्र चायकगु खः । २०७५ चैत्र १५ गते निसं मोतिबन्दुया अप्रेसन ख्वपेहे सुरु जुल । न्हिं ८०/९० म्हा मिखाया विरामी तय्गु उपचार जुयोच्वंगु दः ।
- २०७६ जेष्ठ १ गतेनिसं जनस्वास्थ्य केन्द्रे चच्छी न्हिछी एक्स रे सेवा, सामन्य शल्यक्रिया नं. न्ह्याकगु खः । थुगुसीनिसं अल्ट्रासाउण्ड सेवा, मानसिक ल्वयया विशेषज्ञ पाखें परामर्श (सल्हाबल्हा) या सेवा न्ह्याकगु नपां मालिगु इलय् मःकाथंया सेवा तानेगु नं योजना हज्याक च्वडागु दः ।
- जनस्वास्थ्य केन्द्रे श्वहे वर्ष निसं नगरपालिकायायगु हे नामे फार्मसी दर्तायाड च्याम्हासिंह व भगवतीस्थाने नगरपालिकायायहे जनशक्तिं वास पस चाय्कागु खः ।
- नगरबासीपिल्ला अःपुक स्वास्थ्यया जानकारी वियगु मतिं वडा वडाय् पाठेघर परीक्षण, चिनीरोग, मृगौला, उच्च रक्तचाप व मिखायायगु शिविरत तयो वयो च्वंगु दः ।
- ख्वप नपा ९ खय् जापान सरकारया ग्वाहाली खय् छात्ती पुनःस्थापना केन्द्र पुनःनिर्माण, जेष्ठ २ गते निसं जुल । च्यालाया दुने दय्के सिधयुकेगु आजु काथं दय्कगु उगु भवने दम, म्वससम्बन्धी व श्वासप्रश्वासया विशेष तालिम सञ्चालन जुडगु खः । नेपाले दकले न्हःपां स्थापना जगु उगु केन्द्रं श्वासप्रश्वासया समस्या दःपुं विरामी व थाकालीपुं जेष्ठ नागरिक पिल्ला ग्वाहाली जुड ।
- आयुर्वेदिक सेवाता त्वःमफिडकसिं न्ह्याक वयो च्वडागुलि कर्मचारी समस्यां भतिचा समस्या वगु दः ।
- कडारोग, मस्तिष्कघात, नुगःया ल्वय, क्यान्सर (उखुम) व

मृगौला ल्वय जूपिल्ला म्हातिं १०,०००- (हिद्व) दां ग्वाहाली याड वयो च्वंगु दः ।

- २०७६ जेष्ठ १ गते निसं मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य परीक्षण ज्याइव ख्वपे लागु जुल ।
- अपाङ्गता सम्बन्धी (परिचय पत्र) म्हासिडका पौ इयगु व (व्वथलेगु) ज्या जुयो च्वंगुदः ।

३. सरसफाई

ख्वप दे याता तस्कं सुचु पिचुगु दे दय्केता जिपुं जनप्रतिनिधिपुं तस्कं ध्यान तयो ज्या साड च्वडागु दः । १५८ म्हा कर्मचारीत पाखें न्हिंन्हिंथें सुचुकुचु यायां वयो च्वंगुलि २०७४ साउन १ गते निसं लच्छीया नेहु प्रत्येक महिनाया १ गते व १५ गते मदिक सुचुकुचु याड वयो च्वडागु दः ।

- २०७६ जेष्ठ १ गते निसं प्रत्येक वडाय् छगू छगू ट्राइसाइकलपाखें छन्हु आँतं ध्वगिडगु व ध्व मगिडगु फोहर मुड ह्यगु ज्या न्ह्याकल ।
- श्वहे महिनाय् निसं स्यानिटेशन शाखाय् ज्यासानिपुं फुक्क कर्मचारी पिनिगु नियमित व निःशुल्क (सितिं) स्वास्थ्य परिक्षणया व्यवस्था यागु दः ।
- फोहोर व्यवस्थापनया ताःईतकया समाधानया लागिं विशेषज्ञ पिनिगु पुचः दय्क अध्ययन अनुसन्धान जुयो च्वंगु दः । प्रतिवदन वलकिं उकिता कार्यान्वयन याय् ।
- नक्सापास याडपुं घरधनीपिल्ला दांक कम्पोष्टबीन इड बियो च्वंगु दः ।
- वातावरण (लकस) सफा व स्वच्छ (यचुपिचु) याय्ता नगरया महत्वपूर्ण तब्यागु लाँया जव खवं सिमात पियगु ज्या याड वयो च्वंगु दः ।
- भनपा वडा नं. १ खय् च्वंगु १०८ रोपनी जग्गा संरक्षण नपां सिमा पियगु ज्यानं जुय धुंकल ।

४. विकास निर्माण

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ भौतिक पूर्वाधार विकास पाखे ६९गू व सम्पदा संरक्षण पाखे २५ गू याड मुक्कं ९४ गू न्हगु योजनात न्ह्याकगु व २०७४/७५ खय् छसिकाथंया योजना (क्रमागत योजना) ४७ गू व सम्पदा संरक्षण पाखे २७ गू याड मुक्कं १६८ गू योजना न्ह्याक च्वंगुलि क्रमागत योजना मध्ये ४४ गू योजना व न्हगु योजना त ६१ गू याड १०५ योजना क्वचाय् धुंगु दः ।

- क्रमागत योजनाया लागिं १४ करोड ५९ लाख १९ हजार ७१९ रुपैया व चालु योजनाया लागिं ७ करोड ३३ लाख ७० हजार ७५४ तका याड मुक्कं २१ करोड ९२ लाख ९० हजार ४७३ तका धेवा खर्च जुल ।

- भनपा वडा नं. १ या कार्यालय भवन, तलेजु आगंछो निर्माणलगायत विभिन्न सम्पदात क्वचगु खसा भनपा वडा नं. ७ या गयभिंछो ताँ दय्क च्वंगु, भैल देगः ल्हवड च्वंगु, भनपा ९ स्थित बहुउद्देशीय भवन, महेश्वरी घाट निर्माण, भाज्या पुखुया लाँय लोहँतं सियगु लगायतया तस्कं महत्वपूर्ण योजनात ब्वसेलागु योजना खः ।

५. कासा

ल्यासे ल्याम्हो पिनिगु शारीरिक व मानसिक विकास याकेगु मतिं ख्वप नपाया ग्वसालय २०७५ कार्तिक ११ गते निसे १७ गतेतक नगरब्यापी विद्यालय स्तरीय धिं धिं बल्ला कासा क्वचाल । ९२ गू विद्यालय मध्ये ६७ गू विद्यालयं ब्वति कःगु उगु कासाय १३ गू थीथीया कासा ख्य १८०० म्हा स्वयो अप्वः कासामी पिसं ब्वति कःगु खः ।

- २०४६ सालया जनआन्दोलने ख्वपे नं. सहादत्त प्राप्त यापुं वीर सहिद पिनिगु लुमन्तिसं २०७५ फागुन ५ गते निसे ७ गते तक अन्तर नगर करँते धिं धिं बला कासा क्वचाल । उगु धिं धिं बलाख्य देशादेछिया २२ गू नगरपालिकां ब्वति कःगू खः ।
- ख्वप नगरपालिकां वडा वडाय् ब्यायाम यायगु थाय् दय्कल । जेष्ठ नागरिक, ल्यासे-ल्याम्हो फुक्क उमेरया नागरिक पिन्ता थुकिं शारीरिक व मानसिक स्वस्थ याय्ता ग्वाहाली याइ । ख्वप कलेज व ख्वप इन्जिनियरिङ्ग कलेजे नं ब्यायाम सामग्री तयागु जुल । लिपा विद्यालय दुनेनं. मालधःसा तय्गु मति दः ।
- भनपां फुटबल (भतिंग्वारा), भलिबल, बक्सिड, करँते, टेबुलटेनिस याड ५ गू कासाया मदिकक प्रशिक्षण बियो वयो च्वंगु दः । थुगुसी निसे जिम्नाष्टिक नं सुरु जुल ।
- कासामी पिनिगु मन क्वसाय्केगु मतिं ख्वपं प्रत्येक वर्षख्य बांलाक म्हेत त्याकवपुं कासामी, रेफ्री व अन्तर्राष्ट्रिय धिं धिं बल्ला कासा ख्य ब्वति कायो त्याक वपुं कासामी पिन्ता २०७६ बैशाख १३ गते हानेगु ज्या जुल ।
- नगरपालिका दिवसया लसताय जनप्रतिनिधि व कर्मचारी तय्गु दशवी थीथी कासाया धिं धिं बल्ला जुल ।
- स्कूले स्कूले म्हेतकिगु मार्चपास अभ्म व्यवस्थित याय्गु मतिं ख्वप नपां मार्चपास धिं धिं बल्ला यात ।
- वडा-वडाय् कासामि तय्ता सक्रिय याय्ता प्रत्येक वडाता ७५,०००/- दां बरारबरया खेलकुद सामग्री इड बिल ।
- महिला तय्गु आत्मरक्षाया तालिम थाय् थासय् जुल ।
- खेलकुदया नीति काथंया कासाया ग्वसः ग्वइपुं टीम, क्लब वा संघसंस्था तय्ता ग्वाहाली याड वयो च्वंगुदः ख्वप नपा वडा नं. ४ वडा समितिया ग्वसालय् राष्ट्रब्यापी आमन्त्रण कबड्डी धिं धिं बला कासा, भनपा वडा नं. १ या ग्वसालय् नगरस्तरीय

ब्याडमिन्टन धिं धिं बला कासा, भनपा वडा नं. ९ या ग्वसालय् भक्तपुर जिल्लाब्यापी पावर लिफ्टिङ्ग धिं धिं बला कासा, भनपा वडा नं. ७ या ग्वसालय् फुटसल धिं धिं बला कासा याड क्वचाय्कगु खः । वडा नं. ६ या युवापिन्ता किक बक्सिडया प्रशिक्षण ब्यगु खः।

- भनपा २ ख्य च्वंगु सहिद स्मृति खेल मैदान व भनपा ७ य् च्वंगु महेश्वरी खेल मैदान ल्हवने कानेया ज्या जुयो च्वंगु दः ।

६. त्वनेगु नाः

त्वनेगु नाः ख्वपया प्रमुख समस्या खः । उगु समस्या ज्यंकेया नितिं भनपा २ सल्लाघारी, ७ गोल्मढी, ८ लिबाली व ९ तुमुचो दुगुरे आवास योजनाय् डीप बोरिड याड स्वंगूथासय् नाः ट्याड्की दय्केगु ज्या जुयो च्वंगु व का.उ.खा.लिं. थुसाचाय् डीप बोरिड सुरु यागु जुल ।

- नगरया थाय्थासय् पाइप तज्याड च्वंथाय् ल्हवड नाः इयगुलि सुधारया ज्या जुयो च्वंगु दः।
- भनपा १ भार्वाच्चे वर्षाया वगति नाः मुनेगु ब्यवस्था मिलेयाय धुंगु दः ।

७. पर्यटन

पर्यटन ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख आयस्रोत खः । नगरपालिका पर्यटक पिनिगु सेवा सुविधाया लागिं थी थी ज्या याड च्वंगु दः। आर्थिक वर्ष २०७५ साउन १ गते निसे २०७६ बैशाख मसान्त तकख्य गैर सार्क पर्यटक त १, २९,८३० म्हा व सार्क व चिनियाँ पर्यटक त ९६,५४० म्हा याड मुक्कं २, २६, ३७० म्हासिनं ख्वप दे चाहिल स्वगु खः। थाब्नेया थुगु हे इलय् गैरसार्क पर्यटकत १,१६,६५७ म्हा व सार्क व चिनियाँ पर्यटकत ८१,१२८ म्हा याड मुक्कं १,९७,७८५ म्हा सिनं ख्वप दे चाह्यगु खानेद । थुगु आर्थिक वर्षे गैरसार्क पर्यटकत १३,१७३ म्हा (११.२९%) व सार्क व चिनिया पर्यटक त १५,४१२ म्हा (१९%) याड मुक्कं २८,५८४ म्हा (१४.४५%) पर्यटकत अप्व वगु खाने दः ।

८. कृषि

देया चिच्याहांगु नगर जूसां अपलं जनतात बुँज्याख्य हे जगु खाने दःगुलिं किसानतय्गु हितया लागिं ख्वप नपां मौसम अनुसारया उन्नत जातया अन्न व तरकारीया पुसात इड ब्यगु खः । छ्वा छँ छगू परिवारता आलुपुसा व छो पुसा ५ के.जी. व वापुसा ३ के.जी. दर सितिकं इड ब्यगु खः।

- बाली उत्पादन अप्वयकेता चाजँचेयाय्गु तालिम, बिषादी हवलेगु तालिम, दोबीसः दय्केगु, कःसि खेती, च्याउ खेती, नपां बेमौसमी तरकारी खेतीया तालिम वियधुंकगु दः।

- कृषि चुन, इडवियुगु, छोदायुगु श्रेसर वडा-वडायु छ्यले ब्युगु, नपां गल्ली खिचात थासयु तयुगु व छारुवा बस्तु व्यवस्थापन यायुता नगरपालिकां प्रहरी प्रशासन व ट्राफिक नपां समन्वय याड च्वंगुदः ।

- अः डालाया कृषि तालिम न्ह्याक च्वंगु दः ।

८. आवास योजना

ख्वप नगरपालिकां याड च्वंगु वडा नं. ९ या तुमचो दुगुरे आवास योजना सिधैगु अवस्थायु थ्यन । आयोजना क्षेत्रता ८ गू ब्लके ब्वथल बिस्कं बिस्कं उपभोक्ता समिति दय्क अलकत्ता तयो कालोपत्रे पिचया ज्या क्वचाइगु अवस्थायु थ्यन । भनपा व विद्युत प्राधिकरण दश्वी सम्भौता याड आयोजनां ६०% व प्राधिकरणं ४०% तयुगु याड डागः ट्रान्सफर्मर तयुगु प्राधिकरणया ज्या सिधयु धुंकल । जनप्रतिनिधि पिसं बहाली यागु नेदा खयु लॉ पिच, धायुगु त्वनेगु नाः, ढलान, विद्युतया नितिं आयोजना क्षेत्रे रु. १६ करोड स्वयो अप्व विकास निर्माणया ज्या जुय धुंकगु व बाँकी ज्या मथां जुयो च्वंगु दः ।

- भनपा वडा नं. २ खयु न्ह्याक च्वंगु देको इतापाके आवास योजनाखयु नं. अःमथां ज्या जुयो च्वंगु दः । आयोजनाया ६गू ब्लक मध्ये स्वंगू (ए.बि.सि.) ब्लके रिप्लटिङ्गया ज्या (८०%) क्वचायधुंगु दः । अःवइगु आर्थिक वर्ष सुरु जुयवं हे अस्थायी पूर्जा बियुगु ज्या न्हयकिगु काथं जुयो च्वंगु दः ।
- आयोजनाया ६गू ब्लक मध्ये ब्लक ए.बि.सि. खयु लार्यया रिटेनिङ्ग वाल (पःखः) दानेगु ज्या नं. क्वचाइगु अवस्थायु थ्यन । अःतक १०.८ कि.मी ताःहाक लाँया रिटेनिङ्ग वाल (१९,४०० घ.मि.) निर्माणया ज्या क्वचायु धुंकगु जुल ।
- ब्लक डि. व ई. खयु स्थानीय उपभोक्ता समिति पाखें रिटेनिङ्ग वालया ज्या साड च्वंगु दः । अःतक थीथी थासयु १४ गू उपभोक्ता समिति पाखें रु १३ करोड ४० लाख ३३ हजार लागत अनुमानया ज्या जुयो च्वंगु व थप ३ करोड लागत अनुमानया रिटेनिङ्ग वालया ज्या सानिगु जुयो च्वंगु दः ।

१०. बजार अनुगमन

ख्वप नगरपालिकां जनताया स्वास्थ्य नपां स्वापु दैःगु वास पसः न (खाद्य) पसः, ला पसः, सिसाफल पसः, धौपसः, होटेल रेष्टुरेण्ट, ब्युटी पार्लर लगायतया थासयु मदिकक अनुगमन याड च्वंगु दः । उगु इवलयु अनुमति मकासिं पसः तयोच्वंपुं, नगरपालिकायु दर्ता मजुगु, छयासा दःगु, म्याद फुगु नयु मज्युगु बस्तु व वास लुयो वयानिं पसः दर्ता याकेगु, सामान, जफत याड नष्ट यायुगु, अजपुं ब्यापारी तयुता कार्वाही यायुगु नपां सफा जु-मजु, तौल ला मला,

तालाजुया नं निरीक्षण यायां वयो च्वंगु दः । जनताया स्वास्थ्य नपां म्हेतिपिन्ता मःगु कार्वाही याड वयोच्वंगु दः ।

११. नक्सापास

-थुगु आर्थिक वर्षखयु ६२९ गू नक्सा दर्ता जुगुली ५८५ गू नक्सा पास जुगु दः । १३६ खाँ छँया छँ जःगु दःसिपौ बियागु दः।

-पुलांगु सम्पदा क्षेत्रे छँ दानिपुँ छँ धनीपिन्ता मौलिक शैली छँ दान धःसा मोहडायु छ्यलिगु अपा, पोल्हँ अपाः व सिँखयु लगेजुगु खर्चया ३५% अनुदानयाता निरन्तरता बियो च्वंगु दः ।

-अनियमित ज्या मयाकेता नगरपालिकां कार्वाही यायां वयो च्वंगु व न्यायिक समिति पाखें कानुन बमोजिम न्याय सम्पादन याड वयोच्वंगु दः ।

१२. संस्कृति संरक्षण

भीगी संस्कृति हे भीगी म्हासिइका जूगुलिं थुकिता ल्यंक तयुता ख्वप नगरपालिकां मदिकक ज्या साड वयो च्वंगु दः । गुन्हीपुन्हीबले पिदानिगु प्याखं, ख्याल, धिंताडगिसी याता प्रतियोगितात्मक मूल्याङ्कन याड व्यवस्थित व मर्यादित यायुगु कुतः याड वयो च्वंगु दः ।

- दाँयु दाँयु पतिकं छगू साँस्कृतिक धिं धिं बल्ला यायुगु ज्याइवः काथं थुगुसी धाँ बाजा धिं धिं बला जुल । गुकि ३७ थव धाँ बाजा पुचःलं ब्वति कःगु खः। पुलांपु व न्हूपु पुस्ता तयुता छथायुसं मुनेगु ज्याखयु सफल जूगु नपां न्हूगु पुस्ताता भीगी संस्कृति लः ल्हायुगुलि नं न्हूगु सन्देश वान ।
- साँस्कृतिक गुरुपिन्ता हानेगु ज्या काथं वडाया नेम्हा नेम्हा साँस्कृतिक गुरुपिन्ता नपां हानेगु ज्या जुल ।
- ख्वप नपां साँस्कृतिक माध्यमं पासा (मित्रता) यायां वानेगु उद्देश्यकाथं चौताराया सिन्धु नेवाः खलया ब्वना काथं ख्वपया साँस्कृतिक प्याखं (भाँकी) त छ्वयो आना पिब्वगु खः ।
- भ.न.पा. वडा नं. १ खयु च्वंगु भाज्या पुखु ल्हवनेगु व दयकेगु ज्या जुयो च्वंगु दः । अध्ययन अनुसन्धान काथं ३०० दाँ पुलांगु धायो वयो च्वंगुलि प्रा.डा. पुर्षोत्तमलोचन श्रेष्ठं न्हयला बिक यागु अनुसन्धानं ८०० दा पुलांगु प्रतिवेदन पेश याड द्युगु खः। पुखु मौलिक शैलीखयु दयकेता अभ्रनं चुनौती ल्यं दःनि ।
- मेगु महत्वपूर्ण पुखु रानी पुखु पञ्चायतकाले सेनां लाक कसेलीं सर्वसाधारण जनताता दुने मछोगु नपां पुखु जीर्ण जुय धुंकगु व पुखु लिक्कया फल्लानं दुडु भग्नावशेष जक ल्यं दःगु याता हकनं. पुनःनिर्माण व जीर्णोद्धार यायुता मदिकक कुतः याड च्वडागु दः । नेपाली सेनानपां सहमित जुय धुनेवं पुखुया नाप नक्सा यायुगु, अध्ययन अनुसन्धान याड मौलिक शैलीं दयकेगु, सर्वसाधारणता नं. दुने चाहिलयु दैगु खः । थुकि ख्वप इन्जिनियरिङ्ग

कलेजया प्राविधिक तयसं नापनक्सा यागु खः । अः पुखु दय्केगु ज्या हज्याकेगु जुयो च्वंगु दः ।

- रानीपुखुली वडपिन्ता पार्किङया लागिं दक्षिण पाखेया दुरुख्वंकिगु दूध चिस्यान केन्द्रया थाय् छय्लेगु, सिद्धपुखुया उत्तर, भक्तपुर अस्पतालया पश्चिम पाखेया खेल मैदान सर्वसाधारण जनतातय्गु लागिं नं. निश्चित समय (खुला) चाय्क बिडगु जुयो च्वंगु दः ।

१३. विभिन्न सीपमूलक तालिम ब्यूगु

ख्वप नपां ल्यासे ल्याम्हो पिन्ता लक्षित याड लाहातय् ज्या दैगु सीपमूलक तालिम बियगुलि बःबियो च्वंगु दः । आर्थिक वर्ष २०७५।७६ खय् चिनिया भाय् तालिम नेपाल भाषा लिपि, सिंज्या (काष्ठ कला) (हेयर कटिङ) साँ च्याकेगु, ज्वरे याय्गु (पाक शिक्षा) बेसौसमी खेती, रेडियो प्रस्तोता, सुज्या सुयगु (सिलाइ) लाँजु वया तालिम क्वचालसा प्रस्तरकला, धातुकला, किपा काय्गु (फोटोग्राफी) या तालिम तयारी याड च्वंगु दः ।

- थुगु इलय् नगरदुने च्वंगु सहकारी संस्थाया प्रतिनिधिपिन्ता पल्स तालिम, सहकारी अनुगमन, व नगरपालिकाया कर्मचारीपिन्ता ब्यूगु लेखासम्बन्धी पुनःतार्जगी तालिम नं क्वचाल ।

१४. सञ्चारया लागाय् स्वप नपा

इमान्दारिता व पारदर्शितायाता ध्यान तयो जनप्रतिनिधिपिसं थीथी ज्याइव व ल्याचा फुक्क नागरिक पिन्ता इलय् हे जानकारी ब्यूब्यू वयोच्वंगु दः । ख्वप नपां लय् पौ “भक्तपुर” नेवाः पौ “ख्वप-पौ”, रेडियो ज्याइवः ख्वप सः छवया नेहु (नेघौ) न्ह्याक वयोच्वंगु नपां राजपत्र मदिक्क पिथाड वयो च्वंगु दः।

- इलय् हे नगरपालिकाया ज्याइवः मथां जनतां थुइके वियगु मतिं फेसबुक पेज (भक्तपुर म्युनिसिपालिटी) मोबाइल एप्स, अडियो नोटिस व वेभसाइट पाखंनं चलेयाड वयो च्वंगु दः । न्हिया न्हियं पर्यटन तय्गु सुविधाया निम्ति तःमाही, लायकुली, दतात्रय व भनपा-१ या अस्पताल क्षेत्र फ्रि वाइफाइया ज्याइवः हज्या क च्वंगु दःसा नपा भवने थुगु ज्या सुरु जुय धुंकल ।

१५. भवखाचा लिपाया पुनःनिर्माण व सम्पदा संरक्षण

२०७२ सालया तः भवखाचां ख्वप देशे ८ टुछें व ११५ गू स्वयो अप्वः सम्पदात दुय धुंकगुलि अःहकनं दय्के मःगु चुनौती काथं काया ।

- सम्पदा निर्माण मथां-मथां जुयो च्वंगु दः । भवखाचां दूगु सम्पदामध्ये अःतकखय् १७ गः देगः ३४ गू फल्चा ४ खा द्योछें नेगू धवाका, डागु पुखु, तुंथी डाग, ६ गू सत्त, ५ गू ल्वहँहिति व मेगु ५ गुयाड ८३ गु सम्पदात जीर्णोद्धार जुय धुंकगु दःसा ३२ गु दय्कच्वंगु दः ।

- निजी छँ मध्ये ७६१९ लाभग्राही सूचीखय् दःसां न्हापांगु किस्ता कःपुं ५५३० म्हा नेगूगु किस्ता कःपुं १७०३ म्हा व स्वंगूगु किस्ता कपुं १४६० म्हा जक खाने दः ।

- ताई तकनं छँ दाने मफूगुया हुनि किस्ताबन्दी खय् धेवा ब्यूगु, तम्हा सियागु स्वामित्व, मुद्दा मामिला, छँ धनीया नामे पुर्जा मरुगु, मोहियानी व गुथि जग्गाखय् छँ दाड च्वंगु खाने दः । थुकिया लागिं अनुदान बढे याय् मःगु, छकलं धेवा बिय्मःगु, जग्गाधनी पूर्जा मरुसां छँ दुगुया आधारे अनुदान बिय मःगु खाँथा माग याड च्वंगु दः ।

१६. स्वयः (पति) जग्गा संरक्षण :

भनपा वडा नं. १ सल्लाघारी ७ पी व भनपा १० कमलविनायके ८ पी जग्गा संरक्षणया ज्या जुयो च्वंगु दः । अथेहे नेपाल सरकार व नेपाल ट्रष्टया नामे च्वंगु सल्लाघारीया १०८ पी जग्गा ट्रष्ट नपां मिले जुयो दानेगु ज्या जुयो च्वंगु दः । थुजागु ज्या याता नगरपालिकां निरन्तरता बियो च्वंगु दः ।

१७. बिस्का जात्राखय् स्वप नपा

ख्वपया लोकं हवागु बिस्का जात्रा शान्तिपूर्ण काथं डायकेता नगरप्रमुखया नायोलय् जात्रा व्यवस्थापन समिति दय्कगुखः । उखेथुखे मदय्क तयो तःगु तार व लठ्ठात छखेलिइक पाचुकतयो भार्वाचोनिसें दतात्तयतक सीसी क्यामेरा तयगु ज्या जुल । जिल्ला प्रशासन व कार्यालय प्रमुखत नपां स्थानीय जनताया ग्वाहालीखय् न्हापास्वयो जात्रानं बांलाक हे डाय्कगु खाँ जनतापाखें न्यने दः ।

दकले लिपा, जनताया अपलं साथ व ग्वाहाली दयो नेपाल मजदुर किसान पार्टी पाखें नेदा हाँ जिपुं त्याक वाड सपथ ग्रहण याडगु दिननिसें हे जिपुं जनताया सेवाखय् समर्पित जुया । हरेक महत्वपूर्ण ज्या खय् जनतातय्के सल्लाह कायो वहे सल्लाह काथं जनताया सेवायाय्गु ज्या सड च्वडा । ख्वप नगरपालिकाया थी थी गतिविधिखय् न्ह्याब्लें साथ बियो ग्वाहाली याड भःपुं सकसितां ख्वप नगरपालिका पाखें यक्व यक्व सुभाय् देछायो च्वडा ।

२०७६।२।७

(ख्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिसं बाहालीयागु नेदा फुड स्वादा कयंगु लसताय् जूगु ज्याइवसं प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं बियो द्यूगु न्वचु :)

ख्वप नगरपालिका नगरवासीतय्गु

थगु हे संस्था खः

करदातातय्सं इल्यहे कर पुलदिसँ

गमरयान् विकासयाता ग्वाहाली याड दिसँ

ऐतिहासिक, सम्पदां जःगु

‘पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति भीगु कला व संस्कृति’ अले ख्वपयाता ‘ज्ञान विज्ञानया केन्द्र’ दय्केगु नारा ज्वड हज्याड च्वंगु थुगु ख्वप नगरपालिकाय् १५ दा तक जनप्रतिनिधिपुं मदुबले वगु थी थी पंगः चिडक वांगु २०७४ साल यायगु स्थानीय सरकार या चुनाव लिपा जिपुं जनप्रतिनिधिपिसं जेठ ७ गते निसं ज्या न्ह्याकागु थौं नेदा फुड स्वदा क्यन ।

देश व जनताया नितिं थःगु जीवन पाड द्यूपुं सहिदपिन्ता सम्मान देछायो च्वडा ।

थौं तकया अवस्थाय् थ्येकेता ग्वाहालीयाड द्यूपुं सकलसिता अपलं भिन्तुना देछायो च्वडा । नपां थौं नेदा फुड स्वदा क्यंगु लसताय ग्वस ग्वःगु (भनपाया जनप्रतिनिधि पिनिगु नेदा फूगु’ ज्याभ्वसं भायो द्यूपुं मू पाहाँ, पाहाँ, कार्यपालिका सदस्यजुपुं, जनप्रतिनिधिजु पुं दुनुगलनिसं ब्वड च्वडापुं सकल पाहाँपुं, पत्रकार पुं कर्मचारीपिन्ता ख्वप नगरपालिकापाखें दुनुगलनिसं लसकुस याड च्वडा ।

थ्व ख्वप नगर छगू ऐतिहासिक, सम्पदां जःगु अले सम्पदा म्वाक तःगु जीवन्त नगर काथं म्हासिडक वयो च्वंगु नगर खः । गुकियाता स्वर्गया छगू क्वचा काथं नं अपसिनं धायो वयोच्वंगु भीसं न्यडा । थ्व भीगु गौरव खः, म्हासिडका खः । थुगु गौरवयाता अज बांलाक व भिंक ल्यंकतयूता नेमकिपां लौपु क्यंगु खः । वहे लौपु ज्वड उकियाता मू आजु काथं कायो जिमिसं पलाछिड च्वडागु खः । अले लौपु ज्वड वानेगु बचं बिया जिमिसं छिकपिनिगु हःने बियागु बचं, याडागु बाचा पू वांकेता जिपुं सकल जनप्रतिनिधि पासापुं छिकपुं नपां लाहापा स्वाड हज्याड च्वडागु छिकपिसं स्यू हे ज्वी । नपां थुगु ई दुने जुयो च्वंगु उपलब्धीता आत्मसात याड च्वडागु दः । छाय् धःसा जिमिसं नगरबासी दाजुकिजापुं, जिपुं जनप्रतिनिधित व कर्मचारी प्रशासन छगू स्यल्लागु व तस्कं उत्कृष्ट नगरया स्वंगः थां काथं कायो च्वडागु दः । उकिं जिपुं तःलागु महसुस याड च्वडा । बाँकी ई न्हूगु पुस्तानपां नं थथे हे विधि व विधान त्वः मतसिं भीगु थुगु ख्वप दे याता नेपः देया तस्कं बांलागु व स्वय लाइकगु नगर दय्केगु प्रण याय् ।

ख्वप दे नेपःया दकले चिच्याहांगु नगरपालिका खः । ६.८८ वर्ग किमि क्षेत्र दुने देया दकले अप जनघनत्व दःगु नगर खः । उकिं जिमिसं भी पुर्खातय्सं दय्क तकगु भीगु कला, संस्कृति व रचनायाता संरक्षण व सम्बर्द्धन याड न्हूगु पुस्ताता लः ल्हाड तकेगु जिमिसं थःगु कर्तव्य भःपियो च्वडा । भीगु थ्व ख्वप दे भी पुर्खापिसं उब्ले हे उत्कृष्ट समृद्ध व सभ्य नगरकाथं विकास याय् धुंकगु खः धाय्गुया दसु भीगु हःने धस्वाड च्वंगु कला संस्कृति प्रमाणित जुड

● उपप्रमुख रजनी जोशी

। थजगु नगरयाता थौं कन्हेया भासं स्मार्ट सिटी धाय्गु यासा भीसं सुसंस्कृत नगर धाया ।

धाथ्ये स्वनिगःया फुक्क धाय्थे नगरत १२ औं शताब्दीनिसं हे स्मार्ट सिटी खः थौं तकनं धाथ्येगु गौरवमय नगर ख्वपे च्वड जीवन हाड च्वनेगु बांलागु मौका चुलाड च्वंगु दः । थजगु मौका भी लिपाया पुस्तापिसं नं स्वय, छयले दय्म । उकिता भीसं फुक तके मज्यु । स्यंक तके मज्यु । उकिया लागिं भीगु समाजं भीगु धर्म, नीति नियम, कानून, कला संस्कृतिता कः घाड भीगु कला, संस्कृति, रीतिरिवाज पाखें न्हूगु पुस्ताता लः ल्हाहां अभि विज्ञान व प्रविधि नपां स्वाड भीगु समाज व समाजया छगू छगू अड्गयाता थौंया इलयनं गथे खः अथे हे याड म्वाक तय्या नितिं भी फुकं सिनं थःगु कर्तव्य भःपियो थुकियाताहे बःबियो हज्याय्गु जुड । उलिजक मखुसं ख्वप विश्व सम्पदा क्षेत्रे लागुलिं जक मखु थ्व पूर्वीय सभ्यताया म्हासिडका काथं म्वाड च्वंगुलिं थुकियाता म्वाक तय्गु भीगु कर्तव्य खः । थ्व ईया माग नं खः । नपां ख्वपं थुगु कला व सम्पदाया लिधंसाय् विश्वया पर्यटक तय्गु मन क्वसाय्केया नितिं भीगु ख्वप देयाता पर्यटकीय गन्तव्यस्थल काथं विकासया लौपुड हज्याक च्वडागु सकसिनं स्यूगु खाँ खः ।

थुगु लक्ष्य काथं कायागु पर्यटकीय गन्तव्यस्थल आर्थिक आधार दय्क नगरबासी पिनिगु आयस्रोत थाकाय्गु काथं हज्याडागु खः । थाना मेगु प्राकृतिक स्रोत मरुगुलिं थ्व छगू विकल्प काथं भीसं हचिडक यंकागु खः । थुकिया लागिं भीसं शिक्षा व प्रविधितानं छ्यल यंकेमः । थ्वहे मतिं नेमकिपां २०५६ सालं निसं शिक्षाया

माध्यमं स्थानीय बुद्धिजीवी व विज्ञपुं दय्केगु काथं 'छ्खाछँ छम्हा स्नातक सिधःम्हा मनू' दय्केगु काथं न्ह्याकगु अभियानं थौया ईतक अपलं विज्ञपुं दय् धुकल । थुकिं नगर विकासे ग्वाहाली जुयो च्वंगु महसुस जिमिसं याड च्वडा । उकिं जिमिसं भीगु थव गौरवशाली धरोहरता सय्क, सिड्क, थुड्क, अध्ययन-अनुसन्धान व अन्वेषणया माध्यमं पुलांगु परम्परागत शैली त्वः मतसिं मौलिक प्रविधि, भीथाय् हे दःगु दानेगु निर्माण सामग्री व भीपुं हे कालीगढ त पाखें गथे खः अथे हे दय्क न्ह्युगु पुस्ताता लःल्हाय्गु काथं योजना दय्क ल्हवनेकाने व दानेगु ज्या याड वयागु खः ।

२०७५ माघ २६ अन्नपूर्ण पोष्टेमोहन बन्जाडेजुं धायो द्युगु काथं -छुं नं देशं युद्धख्य बुड त्यल कःगु भूमि मेगु पुस्तां ल्वाड लिताकाय् फै अले छुं नं दे सांस्कृतिक रुपं ध्वस्त जुल धःसा उगु हार सदायां नितिं लिताह्य मफय्क खतरा जुइ ।' वय्कया काथं हे - देशे सांस्कृतिक रुपं आक्रमण याडबले उगु देशे धर्म, परम्परा, संस्कार, प्रचलन व्यापार, भाय् संस्कृति (स्ये, कला) सामाजिक सद्भाव हाँग छुं हे ल्यं मदय्क ल्यं थानेगु स्वइ । उकिया नितिं थीथी लोभलालच निसैं अनेक जः याइ । थौया खाइगु तर धात्थेगु सत्य थवहे खः । थौं कन्हे आधुनिकताया नामे स्वनिगःया कला संस्कृति अले भीगु थाय् बाय् ल्यंथानेगु अर्थात् सांस्कृतिक अतिक्रमण काथं धर्मया लिधंसाय् भ्रम ब्वलांक वास्तुशास्त्र काथं प्यंगू स्मार्ट सिटी दय्केगु धः काथं ल्यं दःनिगु जग्गा त धमाधम अधिग्रहण याड च्वंगु दः । थानाया स्थानीय जनतातय्ता उठीबास याय्त सड च्वंगु दः । छु नेपःधाय्गु स्वनिगः जक खःला : छु देया थी थी थासय् च्वं पुं जनतातय् थःगु थासय् विकास ह्य् मःमरुगु खःला ? थुगु ज्या स्वनिगः या संस्कृति न्हंकेगु छगू जःखः, हस्तक्षेप खः । छाय्धःसा नेपःया थी थी थासय् गौरवशाली कला संस्कृतित दः । विश्वय् भी प्रकृति, कला, संस्कृति व भाय् ख्य विविधता दःगु देजक नां दां । सरकारं फुक्क जनतातय्ता छगू हे गाले थुनेगु मतिं काथं ज्या साड च्वंगु जनतां महसुस याड च्वंगु दः ।

छुं नं थाय् स्मार्ट दय्केगुलि स्थानीय जनता राजी जुयम । उगु थासय् स्वस्थ शरीरता मःगु स्वच्छ हावा यचुगु त्वनेगु नाः, बाँलागु लाँ दय्मःगु खः । तर उकिया अखः दम ल्वयया रोगीत अप्वयो च्वंगु, दुर्घटना अप्वयो च्वंगु अले मचात हे ढलं चुइकगु किया भीगु हःने अःनं ल्यं दःनि । थुजगु खाँ छखे चिड्क अः दय्के धःगु प्यंगू स्मार्ट सिटी खं कुबिय फैला : स्मार्ट सिटी या लिपा मेघा सिटी दय्केगु मतिं हज्याक च्वंगु थुगु योजनां भीगु स्वनिगः मनिला व दिल्ली थजगु अस्तव्यस्त नगर दय्किगु खाँ जनतां खाड च्वंगु दः ।

स्मार्ट सिटी या बिचः बांलाय् फः तर स्वनिगःले जक छाय् : मेगु थाय् मरुला ? गथेकि मध्यकालीन इलय् ख्वपया स्याटलाइट टाउन काथं भौँट, धौख्यः, पलाँती, खडपु, अले यलया बोडा खोना, लुभु आदि खः । थौया विकेन्द्रीकरणया सिद्धान्तकाथं तः तः हांगु स्याटलाइट टाउन स्वनिगः पिने दय्के फः । न्ह्यसः छु धःसा विदेशी

सहयोग व अमिसं धः थें जक याडपुं भी नेपःमि त छु थमनं ग्वयो छुं हे याय् मफयापुं जुल ला भी पुं विज्ञ त ज्या मदयो ब्रेनडेन जुयो च्वंगु दः । अमिता ज्या छयले फःसा भीगु मौलिक पह ल्यड च्वनि । मखुसा अमेरिकाया छगू पार्क नेवः त मुड इन्द्र जात्राया खः लुयो जात्रा डाय्कला धःथें भीसं नं थःगु हे देशे मौलिकता तांक कतया जालय् लाडानि भीगु म्हासिडका पिब्वय्ता साफु व भिडियो क्लिपस व छापाख्य जक ल्यड च्वनि । थुकी भी स्वनिगः बासी त छप्पा छधि जुयो हचिले मफुत धःसा थःगु थासय् भी कत जुइ । उकिं सच्छिदा लिपाया ख्वप धाय्गु साफूतिं हानेबहम्हा नारायणमान बिजुकुछँजुं धायो द्युथें - ख्वप देता उत्सवया दे, दाच्छीतक नखा चखा डाय्कि गु दे नपां ज्ञानविज्ञानया केन्द्र दय्केता ख्वप नपा हज्याइ । वय्कया परिकल्पना पूर्वाकेता भी फुक्क छप्पा जुयो वाने फःसा भीगु ख्वप दे धात्थेगु सांस्कृतिक नगरी व ज्ञान-विज्ञानया केन्द्र दय्क, भी सभ्य, सुसंस्कृत नगरी व ज्ञान-विज्ञानया केन्द्र दय्क, भी सभ्य, सुसंस्कृत सुरक्षित नगरबासी काथं म्हासिडका पिब्वय् फै । थुकिया लागिं सकलें लाहापा स्वाड हज्याय् नु । सुभाय्

(जनप्रतिनिधिपिसं बहालीयागु नेदा फुगु लसताय ज्या भ्क्वः सं र जनी जोशी (उपप्रमुख ख्वप नगरपालिया न्वचु)

स्वप नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाया सूचं

हानेबहपुं सकलें ख्वपया दाजु किजा तता केहें पुं ऐतिहासिक व सांस्कृतिक ख्वप दे भीगु थःगु हे दे खः थुकियाता सुचुकुचु याड छाय्पियो तय्गु भीगु म्हासिडका पिब्वयागु खः धाय्गु खाँ धवाथुड्क थौं तक याड वयो च्वंगु ग्वाहालीया नितिं अपलं सुभाय देछायो च्वडा ।

थुकिया तँसाकाथं २०७६ जेठ १ गते निसैं ट्राइसाइकल पाखें छन्हु अँतं फुक्क वडाय् ध्वगिइगु व ध्वमगिइगु फोहर कः वइगु खाँ ब्याक च्वडा ।

उगु ज्या काथं न्हिया न्हिथं सुथाय् ६ खुताइलय् निसैं १० हिताइलय् व न्हिनेसिया २ न्येता इलय् निसैं ५ डाता इलय्या दुने फोहर ध्वगिइगु व ध्व मगिइगु पः काथं ट्राइसाइकले फोहर कः व पिन्ता बियो दियता इनाप याड च्वडा ।

स्वप नगरपालिका

ब्यासी २, ख्वप

भारतया बाँध तछ्याय्म

• चन्द्रबहादुर उलक

भीगू देय्या तराई लागा,
नाखं जक त्वपुला
नाखंजक त्वःपुयो
जनतां दुःख सिला ॥

अन्नवाली छुं मंता
छँवानापां यंकला
मचाखाचा-बुराबरी
खुसीं चुईकला ॥

सरकारं दुःख प्वंकला
आकाशेजक चाहुला
नाखे च्वँपुं गौज थेंतुं
ख्ववि हायेकला ॥

नाखं गथे दुःख बिला
सदां थथे जुईला
भारत देशं हेपय्यड
बाँध दय्कला ॥

भारतया नुःगले हिमंता
नेपः देय्या क्वतिला
नेप देय्या सरकारं
म्हति धौ फिता ॥

भारतया बाँध तछ्याय्म
नेपामीया दुःख तांकेम
देश भीगू चिच्याधांसां
आँट दय्केम ॥

**स्वप नगरपालिकाता न्ह्याबले
सफा, सुगधर तय्गु सकल
नगरवासीतय्गु कर्तव्य खः ।**

संस्कार

• बाबुकाजी सुवाल 'विकेश निराशी'

“सर, भीगु स्कूल दयेकेता चाःन्हि मधःसिं दुःख सियःच्वंम्ह
पुलांम्हा हेडमास्टर सिगु ईलय् नपां बिदा मब्युसैं जि ला ? बिदा हे
मब्युसां बिचा छक यां हायेके माल नि, मखु ला ?” विनोदसरं
हेडसरयाके न्येन ।

“कः अप्व जान्या जुयेमते । छु याये मः, छु याये म्वः
धायेगु जिं बाँलाक्क थुयागु द । छमिसं जिता स्पेनेमःगु मरु । आख
ब्वंक नयेगु मति दःपुं मखुत छपुं । छु यड जिला ज्या खुये दःसा गाः
पुं जुल । खुरुक्क क्लासय् वड हे छ्व । जिता म्वःमरुगु खाँ स्पेड
च्वनेमते ।” हेडसरं ब्वब्युगु न्येड विनोद सरया ख्वः हे ह्याँउकल
। हकनं नुवायेगु आँत हे मत । विनोद सर छुं हे लिस मब्युसैं
क्लासपाखे वड छ्वत ।

हेरालाल सर नांजःम्हा हेडसर खः वयेकनपां मचाखाचात
जक मखु मास्टरत नपां तसकं ग्याइगु । वयेकलं नुवातकि छःवचन
हे थें जुइगु । सुनां हे वयेकयागु वचन नाघे यायेगु आँत तक हे याये
मफू । वयेक छम्हाः बाँलाम्हा मास्टर खः । वयेकलं ब्वंकपुं ब्वनामित
गुम्हां डाक्टर, गुम्हां इञ्जनीयर, गुम्हां नर्स, गुम्हां पाइलत थेंजाःगु
तःतःधांगु लजगाः ज्वड च्वने धुंकुगु जुल । वयेकयागु पर्सनालिटिंयाड
वयेकयागु स्कूल न्हिंन्हिकाथं च्वजायो वान । आखः ब्वनेगु व ब्वकेगु
धाल कि न्ह्याम्हा हे सिये मः म्वाये मः वयेकयाता मतलब मरु ।
गुम्हां मचातसैं आख बाँलाक मब्वन धसा नं त्वकः म्हाय् साख पाकः
भुजीं भुंकः हायलकायल याड जुसां हे ब्वंकः हे त्वःतेगु वयेकयागु
बानी । उकिं सकलिं हे थुरु थरु मिंक ग्याः ।

स्कूलय् जक मखु, वयेकयागु छँय् नं वयेकया मिसा, काय्
व म्हायाय्पुं नं वयेकनपां ग्याइगु । वयेकया काय् म्हायाय्यां वयेकया
हने च्वने तक हे ग्याः ।

छन्हु हेरालाल सरया तसकं म्हाय् सुख मंत । लासायसंतु
प्यपुन । दड इरुथरु तक हे जुये मफुत । वयेकया काय् म्हायाय्पुड
लजगाया लागिं छँय् नं पिहाँ वड च्वंथाय् नं छरु हे नपालः तक हे
मवल । वयेकया स्कूलय् च्वंपुं मास्टरत व ब्वनामिपुं नं छक हे नपा
तक हे लायेता मवल । काय्, म्हायाय्, स्कूलया मास्टर व मचाखाचात
सुं नपा लायेता वइ ला धायेगु आस कःकं लाँ स्वःस्वं हे वयेकयागु
मिखा त्यानुयो वल । सुं हे वोगु मखु । अथेंतु मिखा तिसिड मिसाया
मुलय् भ्वसुड छ्वत- हकनं गबलें हे मिखा मकानिगु यड ।

चाँगुनारायण नपा-२, भौखेल, भक्तपुर
२०७५ चैत्र १९

स्वप नगरपालिकाया ज्या भवः त

स्वप नपाया जनप्रतिनिधिपिसं बहालीयागु नेदा फुड स्वदा क्यंगु लसतायु जूगु ज्याभवः उलेज्या

स्वप २०७६ जेठ ७

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) जुं संविधाने दःगु कमजोरी व त्रुटीतक्यड सत्ता पक्षया सांसद तयसहे विरोध याय्मःगु तस्क निन्दनीय विषय खः धायो दिसे श्व शासक दलया नेता तयके राजनैतिक व सैद्धान्तिक विषयखय् ध्यान मरुगुखः धायो दिल ।

उगु खाँ वयकं स्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिसं बहालीयागु नेदा फुड स्वदा क्यंगु लसतायु जूगु ज्याभवः उलेज्या याड दिसे काड द्यगु खः । वयकलं अःवडगु दिने नं स्वप नगरपालिकां ब्वसेलागु ज्या यायां वानिगु विश्वास प्वंक दिल । मिसामस्तयगु थी थी योजना त हज्याके मःगु अन्धविश्वास तांकेगु ज्या याय्मःगु नगरे भ्यातुगु सवारी साधन हयके मबियमःगु, हत्या हिंसा नियन्त्रण याय्मःगु खाँ नं कड दिल । समाज हचिइकेता जनताया स्तर

स्वप नपाया उपप्रमुख रजनी जोशीजुं स्वनिगः १२ औं शताब्दीनिसं स्मार्ट सिटीकाथं विकास जूगु उकिं थुकियाता भीगु मौलिक शैली काथं दय्क न्हूगु पुस्ताता लः ल्हाय् मःगु खाँ लसकुस न्वचुया भवलय् काड दिल ।

स्वप जिल्लाया प्रजिअ नारायणप्रसाद भट्टजुं नगरपालिकाया ज्या भवः अनियमित शुन्य जूगु धायोदिसे नपां समाजवादउन्मुख प्रणाली सुनियोजित रुपं थःडाल शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुपिचु, कासायाता बांलाक हज्याकगु प्रशंसायासे स्वप नगरपालिकायाता अपराधमुक्त नगर दय्केगुलि हज्यायमःगुलिं बः बियो दिल ।

स्वप जिल्लाया प्रहरी उपरीक्षक हिमालयकुमार श्रेष्ठजुं नगरपालिकाया ज्या डालकाय् बहःगु धायो दिसे नगर दुने हरियाली दय्केगुलि बिचः याय्मःगु सल्लाह बियो दिल ।

उगु ज्याभवःसं निर्माण सम्पन्न दसि पौ नपां अनुदान रकम कायो द्यूपुं वडा नं. २ या कृष्णेश्वरी मल्ल प्रधानजुयाता २,४९,३३३- तका, वडा नं. ६ या रत्नकेशरी कक्षपतिजुयाता ४,७०,९५१- वडा नं. ६ याय् हे कृष्णाराम कुम्पाखजुता २,१३,६५३- वडा नं. ९ या विश्वराम प्रजापतिजुयाता ३,५७,६६८- वडा नं. १० या विकास कोजुता १,५५,२५८- सिं, अपा, व पोल्हअपा या अनुदान काथं मूपाहाँ नारायणमान बिजुक्छेजुं पाखें लः ल्हाड द्यगु खः ।

नेमकिपाया छ्याञ्जे प्रेम सुवालजुं उत्कृष्ट हिम्हा कर्मचारी रामसुन्दर सुजखु, जितबहादुर खाडजु, इन्दिरा शाक्य, शरद खत्री, राजन कासुला, बुद्धिनारायण सुवाल, जयप्रकाश गणोजु, ज्ञानेन्द्र सुवाल, गौरी गोठे व बिमला पोडेपिन्ता नगद हिद्व तका नपां हनाःपौ लःल्हाड द्यगु खः । अथे हे नगरपालिकाया दाँकमी, श्यामकृष्ण त्वायना, सिँकःमि जगतवीर शिल्पकार व लोहँकःमि कान्छा रञ्जितकार पिन्ता नं नगद नपां हना पौ लःल्हागु खः ।

अथेहे प्रमुख प्रजापतिजुं २०७५/७६ य् उपभोक्ता समितिपाखें पेशकी फछ्योर्ट यापुं उपभोक्ता समितिया नायो पिन्ता योगदानया कदरयासे सुभायपौ बियो द्यगु खः ।

उगु ज्या भवसं प्रशासकीय अधिकृत यामलाल अधिकारीजुं नगरपालिकाया ज्याया प्रशंसा याड दिल । नपां वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द ज्याख्व नं नुगः खाँ प्वंक द्यगु खः ।

थाकायमःगु नपां स्थानीय निकायता बल्लाकेमःगु बीचः नं प्वंक दिल ।

उगु ज्याभवसं स्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं २०७५/७६ खय् नगरपालिकां यागु महत्त्वपूर्ण ज्याया चर्चायासँ जनप्रतिनिधिपुं मरुबले बियो तःगु विकास रकम खारेज याय् मःगु विकासया बजेट तय्यंक स्थानीय तहखय् छ्वयो हय् मःगु बिचः प्वंक दिल । विकासया ज्या स्थानीय जनताया ग्वाहाली व उपभोक्ता समितिपाखें याक चवडागु खाँ नं कड दिल ।

केदारनाथया देगः उलेज्या जुल

२०७६ जेठ ७, मंगलबार

नेमकिपाया सचिव नपां सांसद प्रेम सुवालजुं ख्वप वडा नं. ३ लायकुली च्वंगु पुरातात्विक अले ऐतिहासिक केदारनाथया देगः उलेज्या याड दिल । २०७२ सालया तः भ्वखाचां थुड ब्यूगु उगु देगः ख्वप नगरपालिकां दाने सिधय्कालि यागु उलेज्या सं मू पाहाँ सुवालजुं ख्वपयाता सांस्कृतिक नगर घोषणा याय्गु माग याड दिल । नपां स्वनिगःया सम्पदात संरक्षण व सम्बर्द्धन याय्मःगु खाँन कड दिल । सम्पदा मानव सभ्यताया चिं खः धायो दिसें महितां ख्वप विश्वविद्यालय मब्यगु व अप्वयो वांगु सहरीकरणं स्वनिगःले खेतीयोग्य बुँ मदयो वांगु नपां अव्यवस्थित बस्ती अप्वयो च्वंगुलि चिन्ता प्वंक दिल । नपां सांसद पिन्ता विकास रकम इयता बियगु मखुसें नीति नियम दय्केगु जिम्मा बिय्मःगु खाँ नं कड दिल ।

अथेहे प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं ई स्वयो न्हाहे केदारनाथया देगः दय्के धुंकगुलिं लयता प्वंकसें उपभोक्ता समितियाता सुभाय् देछायो दिल । सम्पदा ल्हवनेगुलि भी कतया भरे मच्चवंसें पुनःनिर्माणयाता नपां हज्याक च्वंगु खाँ कड दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशीजुं बाँलाक अध्ययन अनुसन्धान याड सम्पदा म्वाके मःगु खाँ कड दिल । उगु ज्या भूवसं प्रशासकीय अधिकृत यामलाल अधिकारीजु, कार्यक्रमया सभापति वडा नं. ३ या वडाध्यक्ष राजकृष्ण गोरा, उपभोक्ता समितिया नायो रामकृष्ण त्वाय्ना नं देगःया तँचा प्रमुख प्रजापतिज्युता लः ल्हाड द्यगु खः ।

केदारनाथ उपभोक्ता समितिया नायो व लायकु प्रवेशद्वार (ध्वाका) उपभोक्ता समितिया नायो लक्ष्मीप्रसाद गोरान्जु ल्याचा प्वंकगु खः ।

ललितपुर महानपाया प्रतिनिधिमण्डल ख्वप नपाय् भाल

२०७६ जेठ ८ गते बुधबार

ख्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिनपां ललितपुर महानपाया प्रतिनिधिमण्डलं नपा लाड दिल । ख्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिनपां यल महानगरपालिका वडा नं. ५ या वडा सदस्य अशोककुमार श्रेष्ठया न्ह्यलुवाखय् लगनखेले च्वंगु न्हपुखु पुनःनिर्माण उपभोक्ता समितिया पदाधिकारीपिसं खँल्हाबँल्हा याड दिल । वयकलं स्थानीय उपभोक्ता समितिपाखं मौलिकता मस्यंकसें भाज्या पुखु लगायतया सम्पदा संरक्षणया ज्या भूवः जुयो च्वंगु यलेनं मौलिक स्वरूप तांके मज्यूगु बिचः प्वंक दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशी व ७ वडाया वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री व वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवांजुपुं दःगु उगु ज्या भूवल्य् न्हपुखु उपभोक्ता समितिया पदाधिकारीपिसं ख्वप नपापाखँ सय्के चाहे जूगु खाँ नपां सहयोगया नितिं सुभाय देछायो दिल ।

ख्वप नपाया जनप्रतिनिधिपिसं बहालीयागु नेदा फुडः स्वदा
क्यंगु लसतायु जूगु ज्याभ्वः उलेज्या किपातः

